KAMU HİZMETLERİNİN HIZLANDIRILMASI AMACIYLA BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- 18/6/1927 tarihli ve 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 295/A maddesinin sonuna aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"Güvenli elektronik imza, elle atılan imza ile aynı ispat gücünü haiz olup, kanunlarda güvenli elektronik imza ile yapılamayacağı açıkça belirtilmiş olan işlemler dışında, elle atılan imza yerine kullanılabilir.

Mahkemelerce yürütülen yargılama ile ilgili her türlü iş ve işlemlerde Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi (UYAP) kullanılır. Bu işlemlere ilişkin her türlü veri, bilgi, belge ve karar, UYAP vasıtasıyla işlenir, kaydedilir ve saklanır.

Güvenli elektronik imza kullanılarak UYAP vasıtasıyla dava açılabilir, dava dosyaları incelenebilir, her türlü yargılama iş ve işlemleri yapılabilir.

Bu Kanun kapsamında fizikî olarak hazırlanması öngörülen resmî veya özel nitelikteki, her türlü belge ve karar, güvenli elektronik imzayla elektronik ortamda düzenlenebilir, işlenebilir, saklanabilir ve bunlar gerektiğinde ilgili diğer kişi veya kurumlara elektronik ortamda gönderilebilir. Güvenli elektronik imza ile imzalanarak oluşturulan ve iletilen belge veya kararlar, ayrıca fizikî olarak düzenlenmez, ilgili kurum ve kişilere gönderilmez. Güvenli elektronik imza ile imzalanmış belgenin elle atılan imzalı suretiyle çelişmesi hâlinde, UYAP'ta kayıtlı olan güvenli elektronik imzalı nüsha esas alınır.

Güvenli elektronik imza ile imzalanan belge ve kararlarda, mühürleme işlemi ile kanunda birden fazla nüshanın düzenlenmesini öngören hükümler uygulanmaz.

Bu Kanun kapsamında elektronik ortamda gerçekleştirilen işlemlerde ihtiyaç duyulan fizikî belgeler, elektronik ortama aktarılarak güvenli elektronik imza ile yapılan başvuru ekinde ilgili mahkemeye UYAP üzerinden gönderilir. Belgenin aslı, istenilmesi veya lüzumu hâlinde mahkemece belirlenecek süre içinde ayrıca ibraz edilir.

Zorunlu nedenlerden dolayı fizikî olarak düzenlenen belge veya kararlar, yetkili kişilerce güvenli elektronik imza ile imzalanarak UYAP'a aktarılır ve gerektiğinde UYAP vasıtasıyla ilgili birimlere iletilir. Bu şekilde elektronik ortama aktarılarak ilgili birimlere iletilen belge ve kararların asılları mahallinde saklanır, ayrıca fizikî olarak gönderilmez. Ancak, belge veya kararın aslının incelenmesinin zorunlu olduğu hâller saklıdır.

Duruşma tutanakları elektronik ortamda hâkim ve kâtip tarafından güvenli elektronik imza ile imzalanabilir. Duruşma tutanağının hâkim ve kâtip tarafından güvenli elektronik imza ile imzalanması hâlinde, tutanağın ayrıca duruşmaya katılan diğer taraflar tarafından elle atılan imza ile imzalanmasına gerek yoktur.

Elektronik ortamdan fizikî örnek çıkarılması gereken hâllerde, belge veya karar örneği, yetkili kişilerce "Güvenli elektronik imzalı aslı ile aynıdır." ibaresi ile imzalayanın adı, soyadı, unvanı, çalıştığı birimin adı ve tarih eklenerek, elle atılan imzayla imzalanır ve mühürlenir.

UYAP vasıtasıyla yapılan işlemlerde süre saat 23:00'da biter.

Bu madde kapsamında yargısal ve idarî işlemlerin elektronik ortamda yapılması için toplanması ve işlenmesi gerekli olan kişisel veriler, kişisel verilerin korunması ve bilgi güvenliğinin sağlanmasına ilişkin mevzuatta belirlenen tedbirler alınarak korunur.

Yargı birimlerinin ihtiyaç duyduğu nüfus, tapu, adlî sicil ve arşiv kaydı gibi dış bilişim sistemlerinden UYAP vasıtasıyla temin edilen bilgi, belge ve kayıtlar ayrıca fizikî ortamda istenmez. UYAP vasıtasıyla dış bilişim sistemlerine iletilen bilgi ve belgeler ayrıca fizikî ortamda gönderilmez.

Mahkemelerce yürütülen yargılama ile ilgili her türlü iş ve işlemin UYAP vasıtasıyla yapılmasına dair usûl ve esaslar, Adalet Bakanlığı tarafından yönetmelikle düzenlenir."

MADDE 2- 11/4/1928 tarihli ve 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrâsına Dair Kanunun 72 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 72- Meslek ve sanatlarını serbest olarak icrâ eden sağlık personeli, sağlık hizmeti verdikleri hastaların kimlik bilgileri ve hastalıklarıyla ilgili kişisel verilerini kaydetmek üzere, Sağlık Bakanlığınca düzenlenip il sağlık müdürlüklerince tasdik olunan bir protokol defteri tutmaya mecburdur.

Protokol defteri, güvenli elektronik imza kullanılarak elektronik ortamda tutulabilir. Bu durumda protokol defterinin oluşturulması için toplanması gerekli olan kişisel veriler, kişisel verilerin korunması ve bilgi güvenliğinin sağlanmasına ilişkin mevzuatta belirtilen tedbirler alınarak korunur. Protokol defterinin elektronik ortamda tutulmasına ilişkin usûl ve esaslar, 15/1/2004 tarihli ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu ve ilgili ikincil düzenlemeler göz önüne alınarak Sağlık Bakanlığınca yönetmelikle belirlenir."

MADDE 3- 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun;

a) 8 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

"Elektronik işlemler:

MADDE 8/A- Usûlüne göre güvenli elektronik imza ile oluşturulan elektronik veriler senet hükmündedir. Bu veriler aksi ispat edilinceye kadar kesin delil sayılır.

Güvenli elektronik imza, elle atılan imza ile aynı ispat gücünü haiz olup, kanunlarda güvenli elektronik imza ile yapılamayacağı açıkça belirtilmiş olan işlemler dışında, elle atılan imza yerine kullanılabilir.

Mahkemeler ve icra ve iflas daireleri tarafından her türlü icra ve iflas iş ve işlemlerinde Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi (UYAP) kullanılır. Hak ve mahrumiyete dair işlemler ile bu Kanun kapsamındaki satış işlemleri de dâhil olmak üzere her türlü icra ve iflas iş ve işlemleri elektronik ortamda yapılabilir. Bu işlemlere ilişkin her türlü veri, bilgi, belge ve karar, UYAP vasıtasıyla işlenir, kaydedilir ve saklanır.

Bu Kanun kapsamında fizikî olarak hazırlanması öngörülen resmî veya özel nitelikteki her türlü belge ve karar, güvenli elektronik imzayla elektronik ortamda düzenlenebilir, işlenebilir, saklanabilir ve bunlar gerektiğinde ilgili diğer kişi veya kurumlara elektronik ortamda gönderilebilir. Güvenli elektronik imza ile imzalanarak oluşturulan ve iletilen belge veya kararlar, ayrıca fizikî olarak düzenlenmez, ilgili kurum ve kişilere gönderilmez. Güvenli elektronik imza ile imzalanmış belgenin elle atılan imzalı suretiyle çelişmesi hâlinde, UYAP'ta kayıtlı olan güvenli elektronik imzalı nüsha esas alınır.

Güvenli elektronik imza ile imzalanan belge ve kararlarda, mühürleme işlemi ile kanunda birden fazla nüshanın düzenlenmesini öngören hükümler uygulanmaz.

Bu Kanun kapsamında elektronik ortamda gerçekleştirilen işlemlerde ihtiyaç duyulan fizikî belgeler, elektronik ortama aktarılarak güvenli elektronik imza ile yapılan başvuru ekinde ilgili mahkemeye veya icra ve iflas dairesine UYAP vasıtasıyla gönderilir. Belgenin aslı, istenilmesi veya lüzumu hâlinde ilgili merci tarafından belirlenecek süre içinde ayrıca ibraz edilir.

Zorunlu nedenlerden dolayı fizikî olarak düzenlenen belge veya kararlar, yetkili kişilerce güvenli elektronik imza ile imzalanarak UYAP'a aktarılır ve gerektiğinde UYAP vasıtasıyla ilgili birimlere iletilir. Bu şekilde elektronik ortama aktarılarak ilgili birimlere iletilen belge ve kararların asılları mahallinde saklanır, ayrıca fizikî olarak gönderilmez. Ancak, belge veya kararın aslının incelenmesinin zorunlu olduğu hâller saklıdır.

Duruşma tutanakları elektronik ortamda hâkim ve kâtip tarafından güvenli elektronik imza ile imzalanabilir. Duruşma tutanağının hâkim ve kâtip tarafından güvenli elektronik imza ile imzalanması hâlinde, tutanağın ayrıca duruşmaya katılan diğer taraflar tarafından elle atılan imza ile imzalanmasına gerek yoktur.

Elektronik ortamdan fizikî örnek çıkarılması gereken hâllerde, belge veya karar örneği, yetkili kişilerce "Güvenli elektronik imzalı aslı ile aynıdır." ibaresi ile imzalayanın adı, soyadı, unvanı, çalıştığı birimin adı ve tarih eklenerek, elle atılan imzayla imzalanır ve mühürlenir.

UYAP vasıtasıyla yapılan işlemlerde süre saat 23:00'da biter.

İcra ve iflas daireleri aracılığı ile yapılan her türlü tahsilât ve reddiyat, icra ve iflas dairelerinin Adalet Bakanlığınca uygun görülen bankalardaki veya Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü (PTT) merkez ve şubelerindeki hesapları üzerinden yapılır. Haciz sırasında para tahsilâtı yapılmış ise tahsil edilen para, en geç tahsilâtın yapıldığı günü izleyen iş günü çalışma saati sonuna kadar icra ve iflas dairelerinin bankalardaki veya PTT merkez ve şubelerindeki hesaplarına yatırılır. Banka veya PTT şubesi bulunmayan yerlerde yapılan her türlü tahsilât, icra veya mahkeme kasalarında muhafaza edilir.

Tahsil edilen paralardan kanunen alacaklıya ödenmesi gerekenler, talep hâlinde, icra ve iflas dairelerinin hesaplarının bulunduğu banka veya PTT merkez ve şubelerine talimat verilmek suretiyle, talepte belirtilen hesaba gecikmeksizin ödenir.

İcra müdürlüğünce alacaklı dışındaki diğer şahıslara yapılması gereken ödemeler, UYAP vasıtasıyla bankaya veya PTT merkez ve şubelerine verilecek talimat yoluyla yapılır.

Bu madde kapsamında yargısal ve idarî işlemlerin elektronik ortamda yapılması için toplanması ve işlenmesi gerekli olan kişisel veriler, kişisel verilerin korunması ve bilgi güvenliğinin sağlanmasına ilişkin mevzuatta belirlenen tedbirler alınarak korunur.

Yargı birimlerinin ihtiyaç duyduğu nüfus, tapu, adlî sicil ve arşiv kaydı gibi dış bilişim sistemlerinden UYAP vasıtasıyla temin edilen bilgi, belge ve kayıtlar, ayrıca fizikî ortamda istenmez. UYAP vasıtasıyla dış bilişim sistemlerine iletilen bilgi ve belgeler ayrıca fizikî ortamda gönderilmez.

Bu madde kapsamında her türlü iş ve işlemin UYAP vasıtasıyla yapılmasına dair usûl ve esaslar, Adalet Bakanlığı tarafından yönetmelikle düzenlenir."

b) 208 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan "üç ay" ibaresi "iki ay" olarak değiştirilmiştir.

c) 210 uncu maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Şu kadar ki; masa hakkında faydalı olacağı anlaşılırsa daire, bu yerlerin ilk alacaklılar toplanmasına kadar bir kayyımın yönetiminde faaliyetini sürdürmesine karar verebilir. Kayyımın seçimine, görev ve yetkilerine, denetimine ve ücretine dair usûl ve esaslar, Adalet Bakanlığı tarafından yönetmelikle belirlenir."

ç) 223 üncü maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"İflas idaresi toplantıları, onbeş günde bir yapılır. İflas idare memurlarının talebi ve iflas dairesi müdürünün uygun görmesi üzerine toplantılar, iki ayı geçmemek üzere, farklı şekilde belirlenecek aralıklarla da yapılabilir. Belirlenen sürenin dolmasından önce, idare memurlarının veya herhangi bir alacaklının gündem belirlemek suretiyle yapacağı talep üzerine de toplantı yapılabilir. İflas idaresi, kararlarını çoğunlukla alır. Ancak toplantıya her üç iflas idare memurunun da katılmaması hâlinde iflas dairesi müdürü iflas idaresinin görevini yüklenir ve iflas idaresi adına tek başına karar alır. Toplantıya iflas idaresi memurlarından

birinin iştiraki hâlinde iflas dairesi müdürü de bu toplantıya katılır. Karar alınamaması hâlinde iflas dairesi müdürünün oyu doğrultusunda işlem yapılır. İflas idaresi memurları, aldıkları kararların bir suretini, iflas dairesine verirler. İflas masasına müracaat eden talep sahipleri, tebligata elverişli adres göstermek zorundadır. Bu kişiler, Adalet Bakanlığınca çıkarılan tarifede gösterilecek yazı ve tebliğ masrafları için avans vermek suretiyle iflas idaresince alınacak kararların kendilerine tebliğini isteyebilirler. Bu muameleyi yaptırmış olan alacaklılar hakkında iflas idare memurunun kararlarına karşı başvurulacak kanun yolları için süre, kararın kendilerine tebliğ edildiği tarihten itibaren işlemeye başlar."

d) 224 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "bilhassa müflisin sanat veya ticaretinin devamı," ibaresinden sonra gelmek üzere "210 uncu maddenin ikinci fıkrası uyarınca iflas dairesi tarafından bir kayyımın yönetiminde müflisin imalat, satış ve depolama yerlerinin faaliyetini sürdürmesine karar verilmiş olması hâlinde, kayyımın görevini sürdürüp sürdürmeyeceğine," ibaresi eklenmiştir.

e) 232 nci maddesinin birinci ve ikinci cümlelerinde yer alan "üç ay" ibareleri "iki ay", ikinci cümlesinde yer alan "üç ayın" ibaresi "iki ayın" olarak değiştirilmiştir.

f) 241 inci maddesine birinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar ile maddenin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Müflisin ticarî işletmesinin, bütün olarak ve faaliyetine devam eder şekilde satılması esastır. İşletme sayısının birden fazla olması hâlinde, masa menfaatine uygun şekilde işletmeler birlikte veya ayrı ayrı satılabilir.

Faaliyeti devam etmeyen ticarî işletmenin bütün olarak satılması hâlinde, iflas masasının sağlayacağı menfaatin, işletmenin varlıklarının birbirinden ayrı olarak satılması hâlinde elde edilecek menfaatten daha düşük olduğuna iflas idaresi tarafından karar verilmesi durumunda, işletmenin varlıkları birinci fıkrada belirtilen usûllerle satılır."

"Malların satışından elde edilen meblağ, iflas idaresi memurları tarafından nemalandırılır."

MADDE 4- 22/12/1934 tarihli ve 2644 sayılı Tapu Kanununa aşağıdaki madde eklenmiştir.

"Hizmetlerin elektronik ortamda sunulması

EK MADDE 1- Tapu sicilinde kaydedilen araziler, bağımsız ve sürekli haklar ile bağımsız bölümler, coğrafî konumları ve işlevleri açısından sınıflandırılarak ve taşınmazlar üzerindeki binalar ile irtibatlandırılarak elektronik ortamda işlenebilir.

Tapu sicil ve kadastro birimlerinde, akde ve tescile yönelik irade beyanlarının alınmasına ilişkin işlemler, yetkili memur huzurunda yapılır. Akde ve tescile yönelik irade beyanları dışında kalan tapu sicil ve kadastro işlemleri, bilgi güvenliğine ve kişisel verilerin korunmasına ilişkin mevzuatta belirlenen tedbirlerin alınması kaydıyla, güvenli elektronik imza kullanılarak merkezî tapu ve kadastro bilgi sistemine aktarılır.

Taşınmazlar arasında bağ kurmak, taşınmaz kaydına ulaşmak ve kamu kurum ve kuruluşlarında tutulan kayıtlar arasında ilişki sağlamak amacıyla, araziler, bağımsız ve sürekli haklar ile bağımsız bölümlere Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü tarafından tekil Türkiye Cumhuriyeti taşınmaz numarası tahsis edilir. Türkiye Cumhuriyeti taşınmaz numarası ile bina numarası ve bağımsız bölüm numaraları birbirleri ile ilişkilendirilir.

Merkezî tapu ve kadastro bilgi sistemi vasıtasıyla bilgi paylaşımı, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası ve Türkiye Cumhuriyeti taşınmaz numarası üzerinden yapılabilir. Türkiye Cumhuriyeti taşınmaz numarası, kamu kurum ve kuruluşları ile diğer gerçek ve tüzel kişilerin her türlü taşınmaz işlem ve kayıtlarında esas alınır. Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün taşınmaz kayıtları ile diğer kurum, kuruluş ve kişilerde bulunan kayıtlar arasında ihtilaf olması hâlinde, tapu sicil ve kadastro kayıtları esas alınır.

Bu maddede düzenlenen numaralandırma işlemleri ve bilgi paylaşımına dair usûl ve esaslar ile numaralandırma standartları, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü tarafından yönetmelikle düzenlenir."

MADDE 5 – 15/7/1950 tarihli ve 5682 sayılı Pasaport Kanununun;

a) 5 inci maddesine birinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Vize başvuruları, güvenli elektronik imza kullanılarak elektronik ortamda yapılabilir. Bu durumda vize başvuruları için gerekli olan kişisel veriler, kişisel verilerin korunması ve bilgi güvenliğinin sağlanmasına ilişkin mevzuatta belirlenen tedbirler alınarak toplanabilir ve elektronik ortamda saklanabilir. Bu veriler, kanunlarda gösterilenler dışında bir amaç için kullanılamaz ve üçüncü kişilerle paylaşılamaz. Elektronik ortamda yapılan başvuruların sonuçlandırılmasına dair usûl ve esaslar, Dışişleri Bakanlığı tarafından yönetmelikle düzenlenir."

b) 12 nci maddesinin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Türkiye Cumhuriyeti namına verilecek pasaportlar ile bunların yenilenmesi için yapılacak başvurular, güvenli elektronik imza kullanılarak elektronik ortamda yapılabilir. Bu durumda pasaport düzenlemek veya yenilemek için gerekli olan kişisel veriler, kişisel verilerin korunması ve bilgi güvenliğinin sağlanmasına ilişkin mevzuatta belirlenen tedbirler alınarak toplanabilir ve elektronik ortamda saklanabilir. Bu veriler, kanunlarda gösterilenler dışında bir amaç için kullanılamaz ve üçüncü kişilerle paylaşılamaz. Elektronik ortamda yapılacak başvurular ile bu başvurularda ergin olmayanlar ile kısıtlılar için kanunî temsilcileri tarafından verilecek muvafakatlere dair usûl ve esaslar, Dışişleri Bakanlığı tarafından yönetmelikle düzenlenir."

MADDE 6- 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 41 inci maddesinin üçüncü fıkrası ile son fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan "azami 20" ibareleri "azami 30" olarak değiştirilmiştir.

MADDE 7- 29/6/1956 tarihli ve 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununun;

a) 28 inci maddesine birinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"Ticaret sicili kayıtları elektronik ortamda tutulur. Ticaret sicili kayıt işlemlerinin elektronik ortamda tutulmasına dair usûl ve esaslar, tüzükle belirlenir. Bu kayıtlar ile tescil ve ilan edilmesi gerekli içeriklerin elektronik ortamda tutulması, işlenmesi ve yayımlanması amacıyla ortak Merkezî Ticaret Sicili Sistemi, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği nezdinde oluşturulur.

Ticaret sicili kayıt işlemlerinin elektronik ortamda yapılması için toplanması ve işlenmesi gerekli olan kişisel veriler, kişisel verilerin korunması ve bilgi güvenliğinin sağlanmasına ilişkin mevzuatta belirlenen tedbirler alınarak korunur."

b) Ek 1 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

"Çevrimiçi şirket işlemleri

EK MADDE 2- Ticaret şirketleri ile gerçek ve tüzel kişi diğer tacirlere ilişkin olarak, bu Kanunun yazılı şekli zorunlu tuttuğu işlemler güvenli elektronik imza ile elektronik ortamda yapılabilir. Bu işlemlerin dayanağı olan belgeler de aynı usûlle elektronik ortamda düzenlenebilir. Zaman unsurunun belirlenmesi gereken hâllerde, güvenli elektronik imzaya eklenen zaman damgasının tarihi, diğer hâllerde Merkezî Ticaret Sicili Sistemindeki tarih esas alınır. Güvenli elektronik imza ile imzalanmış elektronik belgelerde ayrıca noter onayı aranmaz.

Şirket namına imza yetkisini haiz kişiler, kendi adlarına oluşturulan güvenli elektronik imzayla şirket namına imza atabilirler. Bu durumda, kullanılacak nitelikli elektronik sertifikalarda, sertifika sahibi alanı içerisine, sertifika sahibinin ismiyle birlikte temsil ettiği tüzel kişinin ismi de yazılır. Bu husus tescil ve ilan edilir.

Bu maddenin uygulanmasına dair usûl ve esaslar tüzükle belirlenir."

MADDE 8- 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununun;

a) 131 inci maddesinin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Elektronik ortamda güvenli elektronik imza kullanılarak gerçekleştirilen iş ve işlemlerden, elektronik ortamda tahsil edilecek harçlar yüzde beş indirimli olarak tahsil edilir."

b) 132 nci maddesinin birinci fıkrasının sonuna gelmek üzere aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

"Daireler tarafından bilişim sistemleri vasıtasıyla yapılan harç tahsilâtı Maliye Bakanlığı hesaplarına doğrudan aktarılır. Buna ilişkin gerekli elektronik veri akışı Maliye Bakanlığı ve daireler tarafından sağlanır."

MADDE 9- 19/3/1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 46 ncı maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Avukat veya stajyer, vekâletname olmaksızın dava ve takip dosyalarını inceleyebilir. Bu inceleme isteğinin yetkililerce yerine getirilmesi zorunludur. Vekâletname ibraz etmeyen avukata dosyadaki kâğıt veya belgelerin örneği veya fotokopisi verilmez. Elektronik ortamda Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi (UYAP) vasıtasıyla avukatların vekili ya da müdafii olmadıkları kişilere ait dosyaları inceleyebilmeleri için, yetkililerden elektronik ortam vasıtasıyla izin alınır. Yetkili ve görevli makam tarafından lüzum görülmesi hâlinde söz konusu izin, belge örneği alınmasını kapsamayacak şekilde sadece dosya inceleme ile sınırlı tutulabilir. Kanunlarda açıkça sayılan istisnalar dışında, elektronik ortamda temin edilen bilgi ve belgeler veriliş amacı dışında kullanılamaz, paylaşılamaz ya da açıklanamaz."

MADDE 10- 29/7/1970 tarihli ve 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununun 8 inci maddesinin ikinci fıkrasının son cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usûl ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir."

MADDE 11– 18/1/1972 tarihli ve 1512 sayılı Noterlik Kanununa 198 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

"Elektronik işlemler:

MADDE 198/A- Bu Kanunun uygulanmasında, güvenli elektronik imza, elle atılan imza ile aynı ispat gücünü haiz olup, kanunlarda güvenli elektronik imza ile yapılamayacağı açıkça belirtilmiş olan işlemler dışında, elle atılan imza yerine kullanılabilir.

Elektronik ortamda güvenli elektronik imza kullanılarak noter huzurunda veya huzurda olmadan yapılabilecek noterlik işlemleri ile 15/1/2004 tarihli ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu ve ilgili ikincil mevzuatta tanımlanan zaman damgası kullanılmasının zorunlu olduğu noterlik işlemleri, Adalet Bakanlığının uygun görüşü alınarak Türkiye Noterler Birliği tarafından belirlenir. Belirlenen bu noterlik işlemlerine ilişkin tüm belgeler güvenli elektronik imzayla elektronik ortamda düzenlenebilir, işlenebilir, saklanabilir ve gerektiğinde ilgili diğer kişi veya kurumlara elektronik ortamda gönderilebilir. Güvenli elektronik imza ile imzalanmış belgelerde kanunlarda belirtilen mühürleme işlemi uygulanmaz ve ayrıca suret aranmaz. Güvenli elektronik imza ile düzenlenen belge, özellikle talep edilmedikçe ayrıca fizikî olarak düzenlenmez. Elektronik ortamdan fizikî örnek çıkarılması gereken hâllerde, belgeye "Güvenli elektronik imzalı aslı ile aynıdır." ibaresi ile imzalayanın adı, soyadı, unvanı, çalıştığı birimin adı ve tarih eklenerek noter veya yetkili personel tarafından elle atılan imza ile imzalanır ve mühürlenir. Güvenli elektronik imza ile imzalanmış belgenin elle atılan imzalı suretiyle çelişmesi hâlinde, noterlerin kullandığı bilişim sisteminde kayıtlı olan güvenli elektronik imzalı nüsha esas alınır.

Bu Kanun kapsamında noterlik işlemlerinin elektronik ortamda yapılması için toplanması gerekli olan kişisel veriler, kişisel verilerin korunması ve bilgi güvenliğinin sağlanmasına ilişkin mevzuatta belirlenen tedbirler alınarak korunur.

Elektronik ortamda yapılacak noterlik işlemlerine ilişkin ücretler, Türkiye Noterler Birliğinin görüşü alınarak Adalet Bakanlığı tarafından düzenlenecek bir tarife ile belirlenir.

İkinci fıkra uyarınca elektronik ortamda yapılabilecek bir noterlik işleminin bir belgeye dayanması hâlinde; belge sureti, taraflar, vekilleri veya temsilcileri tarafından güvenli elektronik imza ile imzalanarak elektronik ortamda notere gönderilebilir. Ancak belge aslının fizikî olarak ibrazının zorunlu olduğu hâllerde, elektronik ortamda yapılan başvuru sonrasında belge aslı yönetmelikte belirlenen süre içinde notere ibraz edilir.

Elektronik ortamda noter huzurunda veya huzurda olmadan yürütülecek noterlik işlemlerine ve bu işlemleri yapabilecek noterlerin sağlaması gerekli olan asgarî teknik ve idarî şartlara dair usûl ve esaslar, Türkiye Noterler Birliğinin görüşü alınarak Adalet Bakanlığı tarafından yönetmelikle düzenlenir.

Yurt dışında yürütülen noterlik işlemlerinin elektronik ortamda yapılmasına ve bu işlemlerin yerine getirilmesi için sağlanması gerekli olan asgarî teknik ve idarî şartlara dair usûl ve esaslar, Türkiye Noterler Birliği ile Adalet Bakanlığının görüşleri alınarak Dışişleri Bakanlığı tarafından yönetmelikle düzenlenir."

MADDE 12- 26/5/1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun;

a) 21 inci maddesinin ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

b) 22 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 22- 21 inci maddede yer alan eğlence faaliyetleri dolayısıyla hesaplanan her aya ait eğlence vergisi, takip eden ayın yirminci günü çalışma saati sonuna kadar ilgili belediyeye bir beyanname ile bildirilir ve aynı süre içinde ödenir. Toplanan meblağın yüzde yetmişbeşi Kültür ve Turizm Bakanlığı Merkez Saymanlığı hesabına, yüzde yirmibeşi ise

ilgili belediye hesabına en geç tahsilini takip eden ayın yirmibeşinci günü çalışma saati sonuna kadar aktarılır.

Maliye Bakanlığı, biletle girilen yerlere ilişkin eğlence vergisinin hesaplanması, ödenmesi ve bildirimine dair işlemlerin ödeme kaydedici cihaz kullanılarak veya elektronik ortamda yapılmasına ilişkin hususlar ile bu maddenin uygulamasına ilişkin usûl ve esasları belirlemeye yetkilidir."

MADDE 13- 6/1/1982 tarihli ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununa 62 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

"Elektronik işlemler:

MADDE 62/A- 1. Güvenli elektronik imza, elle atılan imza ile aynı ispat gücünü haiz olup, kanunlarda güvenli elektronik imza ile yapılamayacağı açıkça belirtilmiş olan işlemler dışında, elle atılan imza yerine kullanılabilir.

2. Mahkemelerce yürütülen yargılama ile ilgili her türlü iş ve işlemlerde Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi (UYAP) kullanılır. Bu işlemlere ilişkin her türlü veri, bilgi, belge ve karar, UYAP vasıtasıyla işlenir, kaydedilir ve saklanır.

3. Güvenli elektronik imza kullanılarak UYAP vasıtasıyla dava açılabilir, dava dosyaları incelenebilir, her türlü yargılama iş ve işlemleri yapılabilir.

4. Bu Kanun kapsamında fizikî olarak hazırlanması öngörülen resmî veya özel nitelikteki her türlü belge ve karar, güvenli elektronik imzayla elektronik ortamda düzenlenebilir, işlenebilir, saklanabilir ve bunlar gerektiğinde ilgili diğer kişi veya kurumlara elektronik ortamda gönderilebilir. Güvenli elektronik imza ile imzalanarak oluşturulan ve iletilen belge veya kararlar, ayrıca fizikî olarak düzenlenmez, ilgili kurum ve kişilere gönderilmez. Güvenli elektronik imza ile imzalanmış belgenin elle atılan imzalı suretiyle çelişmesi hâlinde UYAP'ta kayıtlı olan güvenli elektronik imzalı nüsha esas alınır.

5. Bu Kanun kapsamında elektronik ortamda gerçekleştirilen işlemlerde ihtiyaç duyulan fiziki belgeler elektronik ortama aktarılarak güvenli elektronik imza ile yapılan başvuru ekinde ilgili mahkemeye UYAP üzerinden gönderilir. Belgenin aslı, istenilmesi veya lüzumu hâlinde mahkemece belirlenecek süre içinde ayrıca ibraz edilir.

6. Güvenli elektronik imza ile imzalanan belge ve kararlarda mühürleme işlemi ile kanunda birden fazla nüshanın düzenlenmesini öngören hükümler uygulanmaz.

7. Zorunlu nedenlerden dolayı fizikî olarak düzenlenen belge veya kararlar, yetkili kişilerce güvenli elektronik imza ile imzalanarak UYAP'a aktarılır ve gerektiğinde UYAP vasıtasıyla ilgili birimlere iletilir. Bu şekilde elektronik ortama aktarılarak ilgili birimlere iletilen belge ve kararların asılları mahallinde saklanır, ayrıca fizikî olarak gönderilmez. Ancak belge veya kararın aslının incelenmesinin zorunlu olduğu hâller saklıdır.

8. Duruşma tutanakları, mahkeme veya hâkim tarafından güvenli elektronik imza ile imzalanabilir.

9. Elektronik ortamdan fizikî örnek çıkartılması gereken hâllerde, belge veya karar örneği, yetkili kişilerce "Güvenli elektronik imzalı aslı ile aynıdır." ibaresi ile imzalayanın adı, soyadı, unvanı, çalıştığı birimin adı ve tarih eklenerek, elle atılan imza ile imzalanır ve mühürlenir.

10. UYAP vasıtasıyla yapılan işlemlerde süre saat 23.00'da biter.

11. Bu madde kapsamında yargısal ve idarî işlemlerin elektronik ortamda yapılması için toplanması ve işlenmesi gerekli olan kişisel veriler, kişisel verilerin korunması ve bilgi güvenliğinin sağlanmasına ilişkin mevzuatta belirlenen tedbirler alınarak korunur.

12. Yargı birimlerinin ihtiyaç duyduğu nüfus, tapu, adlî sicil ve arşiv kaydı gibi dış bilişim sistemlerinden UYAP vasıtasıyla temin edilen bilgi, belge ve kayıtlar ayrıca fizikî ortamda istenmez. UYAP vasıtasıyla dış bilişim sistemlerine iletilen bilgi ve belgeler ayrıca fizikî ortamda gönderilmez.

13. Mahkemelerce yürütülen yargılama ile ilgili her türlü iş ve işlemlerin UYAP vasıtasıyla yapılmasına dair usûl ve esaslar, Adalet Bakanlığı tarafından yönetmelikle düzenlenir."

MADDE 14- 21/7/1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun;

a) 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine aşağıdaki alt bent eklenmiştir.

"(13) "Kültür Varlıkları Bilgi Sistemi"; bu Kanun kapsamında yer alan tespit ve tescil işlemlerinin elektronik ortamda yapıldığı ve verilerin tutulduğu merkezî bilgi sistemidir."

b) 7 nci maddesinin birinci fıkrasından önce gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve aynı maddenin mevcut dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bu Kanun kapsamında yer alan tespit ve tescil işlemleri, Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından Kültür Varlıkları Bilgi Sistemi üzerinden yapılır."

"Kültür varlıklarının tespit ve tescili ile Kültür Varlıkları Bilgi Sistemine dair usûl ve esaslar, Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından yönetmelikle düzenlenir."

c) Geçici 8 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 9- Bu Kanun kapsamında yapılan tespit ve tescil işlemleri, Kültür Varlıkları Bilgi Sisteminin uygulamaya geçmesi ile birlikte bu sistem vasıtasıyla yapılır. Kültür Varlıkları Bilgi Sistemi, Bakanlık tarafından bu maddenin yayımı tarihinden itibaren en geç iki yıl içinde uygulamaya konulur.

Kültür Varlıkları Bilgi Sistemi uygulamaya konuluncaya kadar, 7 nci maddenin bu Kanunla değiştirilmeden önceki hükümlerinin uygulanmasına devam olunur."

MADDE 15- 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun;

a) 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (7), (8) ve (9) numaralı alt bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddenin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"7. Araçların tescil işlemlerini yaparak belge ve plakalarını vermek veya bu belgelerin düzenlenmesi ve verilmesinde kamu kurum veya kuruluşlarına ya da özel hukuk tüzel kişilerine yetki vermek,

8. Sürücü belgelerini düzenlemek ve vermek veya bu belgelerin düzenlenmesi ve verilmesinde kamu kurum veya kuruluşlarına yetki vermek,

9. Ülke çapında taşıtların ve sürücülerin sicillerini tutmak, bunlara ilişkin teknik ve hukukî değişiklikleri işlemek, işlettirmek, istatistiksel bilgileri toplamak ve değerlendirmek,"

"Sürücülere ait bilgilerde meydana gelebilecek değişiklikler ve araçlarda meydana gelebilecek teknik veya hukukî değişiklikler ile haciz, rehin, ihtiyatî tedbir ve belge iptali gibi kısıtlayıcı şerhlerin; elektronik ortamda tutulan siciller üzerine işlenilmesi ve kaldırılması işlemleri, bu değişiklik veya şerhlere karar veren yargı ve icra birimleri, kamu kurum ve kuruluşları ile özel hukuk tüzel kişileri tarafından elektronik ortamda yapılabilir. Sürücü belgesi ve tescil işlemlerine esas teşkil edecek bilgiler, Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından ilgili kamu kurum veya kuruluşları ile özel hukuk tüzel kişilerinden elektronik ortamda temin

edilebilir veya kanunlardaki istisnalar hariç olmak üzere bu amaçla sınırlı olmak üzere paylaşılabilir. Bu fıkraya ilişkin usûl ve esaslar İçişleri Bakanlığı tarafından yönetmelikle düzenlenir."

b) 20 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (1) numaralı alt bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"1. Tescili zorunlu ve ilk tescili yapılacak olan araçların satın alma veya gümrükten çekme tarihinden itibaren üç ay içinde tescili için; bunların hurda durumuna gelmesi hâlinde ise bir ay içinde tescilin silinmesi için ilgili trafik tescil kuruluşuna veya Emniyet Genel Müdürlüğünün belirleyeceği kamu kurum veya kuruluşları ile gerçek veya tüzel kişilere başvurmak,"

c) 21 inci maddesinin birinci fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Ancak, ilk tescili yapılan araçlar için düzenlenen tescile ilişkin geçici belgelerin geçerlilik süresi içinde, trafik belgesi alma zorunluluğu aranmaz."

ç) 22 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi yürürlükten kaldırılmış ve maddeye birinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"Birinci fıkrada sayılanlar dışında kalan bütün araçların tescilleri Emniyet Genel Müdürlüğüne bağlı trafik tescil kuruluşlarınca yapılır. İlk tescili yapılacak araçların tesciline esas teşkil edecek işlemleri elektronik ortamda Emniyet Genel Müdürlüğü ile bilgi paylaşımı yoluyla yapmak ve araç sahibi adına bir ay süre ile geçerli tescile ilişkin geçici belge düzenlemek üzere, kamu kurum ve kuruluşları ile özel hukuk tüzel kişileri Emniyet Genel Müdürlüğünce yetkilendirilebilir. Araca ait belgeler, Emniyet Genel Müdürlüğü veya Emniyet Genel Müdürlüğünün belirleyeceği kamu kurum ve kuruluşları ile özel hukuk tüzel kişileri tarafından düzenlenerek araç sahibine elden veya posta aracılığıyla teslim edilir. Tescil belgesinin bir ay içinde teslim edilememesi hâlinde, buna ilişkin olarak araç sahibine sorumluluk yüklenemez. Bu işlemlerin yapılmasına dair usûl ve esaslar yönetmelikte belirlenir.

İkinci fıkra hükmüne göre ilk tescili yapılacak araçların tesciline esas teşkil edecek işlemleri yapmak ve araç sahibi adına bir ay süre ile geçerli tescile ilişkin geçici belge düzenlemek üzere yetkilendirilmiş olup da belirlenen usûl ve esaslara aykırı hareket eden özel hukuk tüzel kişilerine onbin Türk Lirası idarî para cezası verilir.

Tescile ilişkin geçici belge düzenlemeye yetkili olanların bu görevleri bağlamında düzenledikleri belgeler, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun uygulamasında resmî belge sayılır."

d) 25 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 25- Tescilsiz olup karayolunda geçici olarak kullanılacak araçlar için, zorunlu malî sorumluluk sigortası yaptırılmış olmak şartıyla trafik tescil kuruluşlarından veya Emniyet Genel Müdürlüğünün belirleyeceği kamu kurum ve kuruluşları, gerçek kişiler veya özel hukuk tüzel kişilerinden geçici trafik belgesi ile geçici tescil plakası alınması zorunludur.

Geçici trafik belgesi ve geçici tescil plakası alınmaksızın ya da bunlar alınmakla birlikte yönetmelik hükümlerine aykırı olarak aracın trafiğe çıkarılması hâlinde, geçici trafik belgesi ve geçici tescil plakası alınıncaya veya tescili yaptırılıncaya kadar araç trafikten men edilir ve sürücüsüne beşyüzelli Türk Lirası idarî para cezası verilir."

e) 42 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin birinci paragrafı ile (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"a) Sürücülerin sınavları:

Sürücü belgesi alacakların sınavları, yönetmelikteki esaslara göre Milli Eğitim Bakanlığınca sınav sorumlusu olabileceğine dair belge verilen en az dört yıllık lisans eğitimi veren yükseköğretim kurumlarından mezun ve asgarî "B" sınıfı sürücü belgesi bulunan sınav sorumluları tarafından yapılır. Oluşturulacak sınav komisyonuna gerekli görüldüğünde vali onayı ile yukarıdaki üyelik şartlarını taşıyan bir kamu görevlisi de üye olarak katılabilir. Sınav sonucunda başarı gösterenlerin sürücü belgeleri; sertifikalarında bulunan veya Milli Eğitim Bakanlığından elektronik ortamda alınan bilgiler esas alınmak suretiyle Emniyet Genel Müdürlüğü veya Emniyet Genel Müdürlüğünün belirleyeceği kamu kurum veya kuruluşları ile özel hukuk tüzel kişileri tarafından basılarak elden veya posta aracılığı ile sahiplerine teslim edilir."

"b) Müracaat:

Sürücü belgesi almak isteyenlerin müracaatları ile belgelerin verilmesine dair usûl ve esaslar yönetmelikle belirlenir."

MADDE 16- 13/12/1983 tarihli ve 180 sayılı Bayındırlık ve İskan Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

"r) Bakanlığın yetki, görev ve hizmet alanına giren konularda, Milli Savunma Bakanlığına bağlı kurum ve kuruluşlar hariç olmak üzere, diğer tüm resmî ve özel kurum ve kuruluşlardan, gerekli koordinasyonu sağlayarak bayındırlık ve iskân hizmetlerine ait ihtiyaç duyulan tüm bilgileri mevzuat çerçevesinde toplamak,"

MADDE 17- 13/12/1983 tarihli ve 181 sayılı Sağlık Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 45 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bilgi toplama, işleme ve paylaşma yetkisi:

MADDE 45- Bakanlık, kanunlarla kendisine verilen görevleri e-Devlet uygulamalarına uygun olarak yerine getirebilmek amacıyla; kamuya veya özel sektöre ait bütün sağlık kurum ve kuruluşlarından sunulan koruyucu hekimlik, tıbbî teşhis, tedavi, bakım veya sağlık hizmetlerinin yürütülmesi kapsamında, hizmetten yararlanan kimselere ilişkin elde edilen kişisel bilgiler ile bu kimselere verilen hizmete ilişkin bilgileri, kişisel verilerin korunması ve bilgi güvenliğinin sağlanmasına ilişkin mevzuatta belirlenen tedbirler alınmak kaydıyla, elektronik ortamda toplamaya, işlemeye, saklamaya ve kanunla izin verilen kurum ve kuruluşlarla paylaşmaya yetkilidir.

Bu maddenin uygulanmasına dair usûl ve esaslar, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının görüşü alınarak Bakanlık tarafından yönetmelikle düzenlenir."

MADDE 18– 1/11/1984 tarihli ve 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanunun 3 üncü maddesine birinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Güvenli elektronik imza kullanılarak yapılan elektronik başvuru, elle atılan imza ile yapılmış başvurunun doğurduğu hukukî sonuçları doğurur. Elektronik ortamda başvuru hakkının kullanılabilmesi için toplanan kişisel veriler, kişisel verilerin korunması ve bilgi

güvenliğinin sağlanmasına ilişkin mevzuatta belirlenen tedbirler alınarak korunur. Elektronik ortamda yapılacak başvurulara dair usûl ve esaslar, Başbakanlık tarafından yönetmelikle düzenlenir."

MADDE 19- 9/4/1987 tarihli ve 3348 sayılı Ulaştırma Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun;

a) 2 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

"m) E-Devlet hizmetlerinin yürütülmesine ilişkin usûl ve esasları belirlemek, bilgi toplumu politika, hedef ve stratejileri çerçevesinde e-Devlete ilişkin eylem planlarını hazırlamak; diğer kamu kurumlarıyla işbirliği yapmak suretiyle, koordinasyon ve izleme faaliyetlerini yürütmek, uygulamaya ilişkin usûl ve esasları belirlemek; gerekli hukukî düzenlemeleri yapmak ve bu kapsamda ilgili faaliyetleri koordine etmek."

b) Ek 3 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

"E-Devlet hizmetleri

EK MADDE 4- E-Devlet hizmetlerinin sunumunda, temel hak ve özgürlüklere riayet edilmesi; vatandaş ve iş dünyasının üzerindeki idarî ve malî yüklerin azaltılması ile ticaret ve yatırımın kolaylaştırılmasının sağlanması; kişisel verilerin korunması ve bilgi güvenliğinin sağlanması; kamu hizmetlerinin elektronik ortama taşınması sırasında mevcut iş süreçlerinin iyileştirilmesi ve gerektiğinde yeniden yapılandırılmasının sağlanması; başta özürlüler olmak üzere, toplumun bütün fertlerinin bilgi toplumuna dönüşümün sunduğu imkânlardan azamî düzeyde faydalanmasının sağlanması ilkeleri gözetilir. Kamu kurum ve kuruluşları tarafından e-Devlet hizmetlerinin e-Devlet Kapısı üzerinden sunumuna ve kurumlar arasındaki veri paylaşımına ilişkin usûl ve esaslar Bakanlık tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulu kararıyla yürürlüğe konulacak yönetmelikle belirlenir.

Birinci fıkrada belirtilen hususlara ilişkin olarak, merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde, sosyal güvenlik kurumlarında, mahallî idarelerde, mahallî idarelerin bağlı kuruluşlarında, mahallî idare birliklerinde, döner sermayeli kuruluşlarda, kanunla kurulan fonlarda, kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşlarda, sermayesinin yüzde ellisinden fazlası kamuya ait kuruluşlarda, iktisadî devlet teşekkülleri ve kamu iktisadî kuruluşları ile bunlara bağlı ortaklıklar ve müesseselerde çalışanlar kurumlarının; hâkimler ve savcılar ise kendilerinin muvafakati ile aylık, ödenek, her türlü zam ve tazminat ile diğer malî ve sosyal hak ve yardımları kurumlarınca ödenmek kaydıyla geçici olarak Bakanlıkta görevlendirilebilir. Bakanlığın bu konudaki talepleri, ilgili kurum ve kuruluşlarca öncelikle sonuçlandırılır."

MADDE 20- 7/5/1987 tarihli ve 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"f) Herkesin sağlık durumunu takip edebilmek için Sağlık Bakanlığınca gerekli kayıt ve bildirim sistemi kurulur. Bu kayıt ve bildirim sistemi elektronik ortamda da oluşturulabilir. Bu amaçla, Sağlık Bakanlığınca ülke çapında bilişim sistemi kurulur.

Sağlık hizmetleri sunumunda bütün sağlık kurum ve kuruluşlarında yapılan işlemler, kişisel verilerin korunmasına ve bilgi güvenliğinin sağlanmasına ilişkin mevzuatta belirlenen tedbirlerin alınması suretiyle güvenli elektronik imza kullanılarak elektronik ortamda gerçekleştirilebilir.

Her türlü sağlık kurum ve kuruluşunda, verilen sağlık hizmeti sebebiyle muttali olunan bilgiler, özel nitelikli kişisel veridir. Kişisel sağlık verileri işlenemez.

Kişisel sağlık verileri ancak;

a) İlgili kişinin açık rızasının bulunması hâlinde, toplanma amacı ile sınırlı olarak,

b) İlgilinin, sağlık hizmeti almak üzere müracaat ettiği sağlık personeli veya sağlık kurum ve kuruluşlarınca, koruyucu hekimlik, tıbbî teşhis, tedavi, bakım veya sağlık hizmetlerinin yürütülmesi amacıyla sınırlı olarak ve hekim veya hekimler gibi sır saklama yükümlülüğüne tâbi diğer sağlık personeli tarafından veya bunların gözetim ve sorumluluğunda işlenmek kaydıyla,

c) Rıza beyanında bulunamayacak şekilde yaralı veya şuuru kapalı olarak sağlık hizmeti almak zorunda olanların, o anki tıbbî durumlarıyla ilgili ve sınırlı olarak, kanunî temsilcisi veya yakınlarının rızası ile yanında kimsenin bulunmaması hâlinde veya durum âciliyet gösteriyorsa rıza aranmaksızın,

d) Tele-tıp ve tele-sağlık gibi uzaktan sağlık hizmeti sunumunda kişinin veya kanunî temsilcisinin yazılı muvafakatiyle ve ilgilisince belirlenen sınırlar çerçevesinde,

e) Anonim hale getirilmiş olmak şartıyla sağlıkla ilgili bilimsel çalışmalarda kullanılmak amacıyla,

f) 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca Sosyal Güvenlik Kurumunca istenilecek bilgiler çerçevesinde,

g) Sağlık Bakanlığınca kamu sağlığının korunmasının zorunlu kıldığı kabul edilen durumlar veya kanunlarda gösterilen diğer hâllerde,

işlenebilir."

MADDE 21- 23/2/1995 tarihli ve 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun;

a) 22 nci maddesinin beşinci fıkrasının dördüncü cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle ile sekizinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve maddenin son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Tüketici sorunları hakem heyeti kararlarına karşı yapılan itirazı inceleyecek mahkeme, itiraza konu olan ve güvenli elektronik imza ile imzalanan tüketici sorunları hakem heyeti kararları ve bunların eklerine Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemini kullanarak erişir."

"Tüketici sorunları hakem heyeti kararları, kişisel verilerin korunması ve bilgi güvenliğinin sağlanmasına ilişkin mevzuatta belirlenen tedbirler alınmak suretiyle, başvuru sahibinin erişimine açılır. Bu kararlardan örnek nitelikte olanlar tüketicilerin bilgilendirilmesi amacıyla anonimleştirilerek Bakanlık tarafından Tüketici Bilgi Sisteminde ilan edilir."

"Tüketici sorunları hakem heyetlerinin kurulması, çalışma usûl ve esasları, tüketici sorunları hakem heyeti kararlarının ilanı ile diğer hususlar, Bakanlıkça yönetmelikle düzenlenir."

b) 23 üncü maddesinin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Tüketici sorunları hakem heyeti kararlarına karşı itiraz neticesinde açılan davalar hakkında tüketici mahkemelerince verilen kesinleşmiş kararlar, Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi vasıtasıyla Tüketici Bilgi Sistemine iletilir. Bu kararlardan örnek nitelikte olanlar, tüketicilerin bilgilendirilmesi amacıyla anonimleştirilerek Bakanlık tarafından Tüketici Bilgi Sisteminde ilan edilir."

c) 32 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

"Tüketici Bilgi Sistemi

EK MADDE 1- Tüketici Bilgi Sistemi, bu Kanun kapsamında yer alan iş ve işlemlerin elektronik ortamda gerçekleştirilmesi, tüketicilerin eğitilmesi ve bilgilendirilmesi, sınır ötesi tüketici uyuşmazlıklarında uluslararası tüketici kurumlarıyla koordinasyonun sağlanabilmesi ve tüketici uyuşmazlıklarında tüketici sorunları hakem heyetleri ve tüketici mahkemelerinin karar süreçlerinin desteklenmesi amacıyla oluşturulan bilgi sistemidir.

Bakanlık, Tüketici Bilgi Sisteminin içeriğinin güncel tutulmasını sağlar. Bu amaçla yapılacak çalışmaların koordinasyonundan Tüketicinin ve Rekabetin Korunması Genel Müdürlüğü sorumludur.

Tüketici Bilgi Sistemi vasıtasıyla yürütülecek olan iş ve işlemler, kişisel verilerin korunması ve bilgi güvenliğinin sağlanmasına ilişkin mevzuatta belirlenen tedbirler alınarak ve gerektiğinde güvenli elektronik imza kullanılarak sunulur.

Tüketici Bilgi Sisteminin işletilmesine, verilecek hizmetlerde güvenli elektronik imzanın kullanılmasına ve bu maddenin uygulanmasına yönelik diğer hususlara dair usûl ve esaslar, Bakanlık tarafından yönetmelikle düzenlenir."

MADDE 22- 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun;

a) 4 üncü maddesine "Teklif" tanımından sonra gelmek üzere aşağıdaki tanım eklenmiştir.

"Elektronik teklif: Elektronik ortamda ilgili mevzuata göre hazırlanmış, gerekli teknik şartları taşıyan, istekli veya istekli adına yetkili kişi veya kişilerce güvenli elektronik imza ile imzalanmış teklif dokümanları veya bilgileri ile bu doküman veya bilgilere ek bileşen olarak oluşturulabilecek elektronik anahtarları,"

b) 53 üncü maddesinin (b) bendine aşağıdaki alt bent eklenmiştir.

"10) Yapılan ihaleler ve sözleşmelerle ilgili olarak tutulan kayıtları, kişisel verilerin ve bilgi güvenliğinin sağlanmasına ilişkin mevzuatta belirlenen tedbirleri almak suretiyle ilgili kurum ve kuruluşlarla kanunlarla verilen yetkiler çerçevesinde elektronik ortamda paylaşmak."

c) 58 inci maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Yasaklama kararları, yasaklamayı gerektiren fiil veya davranışın tespit edildiği tarihi izleyen en geç kırkbeş gün içinde verilir. Verilen bu karar Elektronik Kamu Alımları Platformunda yayımlanmak üzere en geç onbeş gün içinde Kuruma gönderilir ve yayımı tarihinde yürürlüğe girer. Kararın yayım tarihi, idarî işlemlere karşı açılacak davalar için yazılı bildirim tarihi sayılır. Bu kararlar Kamu İhale Kurumunca izlenerek, kamu ihalelerine katılmaktan yasaklı olanlara ilişkin siciller tutulur."

ç) 59 uncu maddesinin son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Sürekli olarak kamu ihalelerine katılmaktan yasaklanmış olanlara ilişkin mahkeme kararları, Kamu İhale Kurumunca, bildirimi izleyen onbeş gün içinde Elektronik Kamu Alımları Platformunda yayımlanmak suretiyle duyurulur."

d) Ek 1 inci maddesinin ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve aynı maddenin dördüncü fıkrasının birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

"İhale süreciyle ilgili aşamaların kısmen veya tamamen Elektronik Kamu Alımları Platformu vasıtasıyla gerçekleştirilmesi hâlinde aşağıdaki hususlara uyulması zorunludur:

a) İdareler ile bu Kanun kapsamında yapılacak ihalelere katılmak isteyen gerçek ve tüzel kişiler, Kurum tarafından belirlenecek esaslar dâhilinde Elektronik Kamu Alımları Platformuna kayıt olmak zorundadır.

b) Elektronik Kamu Alımları Platformuna kaydolan gerçek ve tüzel kişilerin, 10 uncu ve 11 inci maddeler uyarınca katılım ve yeterlik koşullarını taşıyıp taşımadıklarına ilişkin bilgiler, ilgili kurum ve kuruluşların sistemlerinin veri paylaşımına imkân vermesi durumunda, idareler adına Elektronik Kamu Alımları Platformu vasıtasıyla sorgulanır. Yapılan sorgulama sonucunda ihtiyaç duyulan bilgiler Elektronik Kamu Alımları Platformuna aktarılır.

c) Elektronik Kamu Alımları Platformu vasıtasıyla yapılan ihale işlemlerinde, Elektronik Kamu Alımları Platformu kayıtları esas alınır. Elektronik Kamu Alımları Platformu vasıtasıyla güvenli elektronik imza kullanılarak oluşturulan belgeler ve kayıtlar, aksi ispat edilinceye kadar kesin delil sayılırlar.

d) İhale dokümanında, elektronik ortamda temin edilmesi mümkün olmayan yeterlik belgelerinin istekliler tarafından bilgisayar ortamında taratılarak sunulacağı yönünde düzenleme yapılabilir. Bu belgelerin Kurum tarafından belirlenecek usûl ve esaslara uygun olarak sunulması zorunludur. İhale üzerinde kalan istekli tarafından bu belgelerin asılları veya aslına uygunluğu noterce onaylı örnekleri sözleşmenin imzalanmasından önce idareye sunulur. Bu belgelerin sözleşmenin imzalanmasından önce idareye sunulmaması durumunda isteklinin teklifi değerlendirme dışı bırakılarak geçici teminatı gelir kaydedilir.

e) İhale dokümanı, Elektronik Kamu Alımları Platformu vasıtasıyla bedelsiz olarak görülebilir. Ancak ihaleye elektronik ortamda teklif vermek isteyen Elektronik Kamu Alımları Platformuna kayıtlı gerçek veya tüzel kişilerin, ihale dokümanını güvenli elektronik imza kullanarak Elektronik Kamu Alımları Platformu vasıtasıyla temin etmesi zorunludur.

f) Son teklif verme tarih ve saati, ihale tarih ve saatinden farklı olarak belirlenebilir.

g) Tekliflerin elektronik olarak alınacağı ihalelerde elektronik ortamda verilmeyen teklifler idare tarafından kabul edilmez. Bu ihalelerde teklifler, güvenli elektronik imza ile imzalandıktan sonra, son teklif verme tarih ve saatine kadar Elektronik Kamu Alımları Platformuna iletilir. Elektronik Kamu Alımları Platformu imzalanmış teklifi kabul etmeden önce şifreleme işlemini yapar. Tekliflerin Elektronik Kamu Alımları Platformuna aktarılma zamanı, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu ve ilgili ikincil mevzuatta düzenlenen zaman damgası ile kayıt altına alınır.

h) Teklifler ihale tarih ve saatine kadar Elektronik Kamu Alımları Platformunda saklanır. Kurum tarafından belirlenecek şifreleme ve saklama yöntemleri ile tekliflerin ihale tarih ve saatine kadar açılmaması sağlanır.

ı) Elektronik Kamu Alımları Platformundan kaynaklanan teknik problemlerden dolayı son teklif verme tarih ve saati veya ihale tarih ve saatinden önce elektronik tekliflerin Elektronik Kamu Alımları Platformuna iletilemediğinin tespit edilmesi durumunda, Kurum tarafından son teklif verme tarih ve saati ve/veya ihale tarih ve saati en fazla beş iş günü ertelenebilir.

i) İdare, Elektronik Kamu Alımları Platformuna kayıtlı gerçek ve tüzel kişiler ile Kurum arasındaki ihale sürecine ilişkin her türlü bilgi ve belge alışverişinin güvenliği, gizliliği ve kişisel verilerin korunması Kurum tarafından sağlanır.

j) Yapılan erişimler ve hukukî sonuç doğuran işlemler Elektronik Kamu Alımları Platformu üzerinde kayıt altına alınır."
"Yeterlik tespitinin, yetkilendirilen kuruluşlar tarafından yapılması hâlinde, aday veya isteklilerin yeterliğine ilişkin bilgiler bu kuruluşlarca Elektronik Kamu Alımları Platformuna aktarılır. Buna ilişkin teknik altyapı Kurum tarafından sağlanır."

e) Geçici 10 uncu maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"Başlanmış olan ihaleler
GEÇİCİ MADDE 11- Bu maddenin yayımı tarihine kadar ilan edilmiş veya yazılı olarak duyurulmuş ihaleler hakkında, bu maddenin yayımlandığı tarihte yürürlükte bulunan kanun hükümlerinin uygulanmasına devam edilir."

MADDE 23- 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun;
a) 26 ncı maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Yasaklama kararları, yasaklamayı gerektiren fiil veya davranışın tespit edildiği tarihi izleyen en geç kırkbeş gün içinde verilir. Verilen bu karar Elektronik Kamu Alımları Platformunda yayımlanmak üzere en geç onbeş gün içinde Kuruma gönderilir ve yayımı tarihinde yürürlüğe girer. Kararın yayım tarihi, idarî işlemlere karşı açılacak davalar için yazılı bildirim tarihi sayılır. Bu kararlar Kurumca izlenerek, kamu ihalelerine katılmaktan yasaklı olanlara ilişkin siciller tutulur."

b) 27 nci maddesinin son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Sürekli olarak kamu ihalelerine katılmaktan yasaklanmış olanlara ilişkin mahkeme kararları, Kurumca, bildirimi izleyen onbeş gün içinde Elektronik Kamu Alımları Platformunda yayımlanmak suretiyle duyurulur."

MADDE 24- 15/1/2004 tarihli ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun;
a) 5 inci maddesinin ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

b) 8 inci maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi ile beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve dördüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

"Elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı, Kuruma bildirimde bulunarak faaliyete geçer."

"Kurum, tüketici haklarının korunmasını ve rekabetin sağlanmasını teminen gerek gördüğünde ücretlere ilişkin düzenlemeler yapabilir."

c) 21 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve 24 üncü maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

" Diğer elektronik imzalar
MADDE 21- Güvenli elektronik imza dışındaki elektronik imzalar ile oluşturulan elektronik veriler, takdirî delil sayılır."

MADDE 25- 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

a) 2 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

"m) UYAP: Adalet hizmetlerinin elektronik ortamda yürütülmesi amacıyla oluşturulan Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemini,"

b) 38 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

"Elektronik işlemler:

MADDE 38/A- (1) "Güvenli elektronik imza, elle atılan imza ile aynı ispat gücünü haiz olup, kanunlarda güvenli elektronik imza ile yapılamayacağı açıkça belirtilmiş olan işlemler dışında, elle atılan imza yerine kullanılabilir.

(2) Her türlü ceza yargılaması iş ve işlemlerinde UYAP kullanılır. Bu iş ve işlemlere ilişkin her türlü veri, bilgi, belge ve karar, UYAP vasıtasıyla işlenir, kaydedilir ve saklanır.

(3) Kanunlarda gösterilen istisnalar hariç olmak üzere, dosyalar güvenli elektronik imza kullanılarak UYAP vasıtasıyla incelenebilir ve her türlü ceza yargılaması iş ve işlemi yapılabilir.

(4) Bu Kanun kapsamında fizikî olarak hazırlanması öngörülen her türlü belge ve karar, güvenli elektronik imzayla elektronik ortamda düzenlenebilir, işlenebilir, saklanabilir ve bunlar gerektiğinde ilgili diğer kişi veya kurumlara elektronik ortamda gönderilebilir. Güvenli elektronik imza ile imzalanarak oluşturulan ve iletilen belge veya kararlar, ayrıca fizikî olarak düzenlenmez, ilgili kurum ve kişilere gönderilmez. Güvenli elektronik imza ile imzalanmış belgenin elle atılan imzalı suretiyle çelişmesi hâlinde, UYAP'ta kayıtlı olan güvenli elektronik imzalı nüsha esas alınır.

(5) Güvenli elektronik imza ile imzalanan belge ve kararlarda, mühürleme işlemi ile kanunda birden fazla nüshanın düzenlenmesini öngören hükümler uygulanmaz.

(6) Bu Kanun kapsamında elektronik ortamda gerçekleştirilen işlemlerde ihtiyaç duyulan fizikî belgeler, elektronik ortama aktarılarak güvenli elektronik imza ile yapılan başvuru ekinde ilgili mahkemeye UYAP vasıtasıyla gönderilir. Belgenin aslı, istenilmesi veya lüzumu hâlinde mahkemece belirlenecek süre içinde ayrıca ibraz edilir.

(7) Zorunlu nedenlerden dolayı fizikî olarak düzenlenen belge veya kararlar, yetkili kişilerce güvenli elektronik imza ile imzalanarak UYAP'a aktarılır ve gerektiğinde UYAP vasıtasıyla ilgili birimlere iletilir. Bu şekilde elektronik ortama aktarılarak ilgili birimlere iletilen belge ve kararların asılları mahallinde saklanır, ayrıca fizikî olarak gönderilmez. Ancak, belge veya kararın aslının incelenmesinin zorunlu olduğu hâller saklıdır.

(8) Elektronik ortamdan fizikî örnek çıkartılması gereken hâllerde, belge veya karar örneği, yetkili kişilerce "Güvenli elektronik imzalı aslı ile aynıdır." ibaresi ile imzalayanın adı, soyadı, unvanı, çalıştığı birimin adı ve tarih eklenerek, elle atılan imzayla imzalanır ve mühürlenir.

(9) UYAP vasıtasıyla yapılan işlemlerde süre saat 23:00'da biter.

(10) Bu madde kapsamında yargısal ve idarî işlemlerin elektronik ortamda yapılması için toplanması ve işlenmesi gerekli olan kişisel veriler, kişisel verilerin korunması ve bilgi güvenliğinin sağlanmasına ilişkin mevzuatta belirlenen tedbirler alınarak korunur.

(11) Yargı birimlerinin ihtiyaç duyduğu nüfus, tapu, adlî sicil ve arşiv kaydı gibi dış bilişim sistemlerinden UYAP vasıtasıyla temin edilen bilgi, belge ve kayıtlar ayrıca fizikî olarak istenmez. UYAP vasıtasıyla dış bilişim sistemlerine iletilen bilgi ve belgeler ayrıca fizikî ortamda gönderilmez.

(12) Bu madde kapsamında her türlü ceza yargılaması iş ve işlemlerinin UYAP vasıtasıyla yapılmasına dair usûl ve esaslar, Adalet Bakanlığı tarafından yönetmelikle düzenlenir."

c) 161 inci maddesinin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"(7) Soruşturma evresinde Cumhuriyet savcısı tarafından, nezdinde görev yaptığı mahkemenin yargı çevresi dışında ifade alma ihtiyacı ortaya çıktığı takdirde; mağdur, şikâyetçi, şüpheli, tanık, bilirkişi veya diğer ilgililerin aynı anda görüntülü ve sesli iletişim tekniğinin kullanılması suretiyle de ifadeleri alınabilir. Bu halde ifade alma işlemi, talep eden Cumhuriyet savcısı tarafından yapılır. Talep eden Cumhuriyet savcısının lüzum görmesi hâlinde ifade alma, tarafların bulunduğu yer yetkili Cumhuriyet savcısı huzuruyla yapılır. Uluslararası karşılıklı adlî yardımlaşma işlemlerinde de aynı anda görüntülü ve sesli iletişim tekniğinin kullanılması suretiyle ifade alınabilir."

ç) 180 inci maddesinin beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"(5) Yukarıdaki fıkralar içeriğine göre aynı anda görüntülü ve sesli iletişim tekniğinin kullanılması suretiyle dinleme olanağının varlığı hâlinde, tanık veya bilirkişi bu yöntem uygulanarak dinlenebilir. Aynı anda görüntülü ve sesli iletişim tekniğinin kullanılması suretiyle dinleme, talep eden hâkim veya mahkeme ya da naip hâkim tarafından yapılır. Talep eden hâkim veya mahkeme tarafından lüzum görülmesi hâlinde dinleme, yurt içinde tanık veya bilirkişinin bulunduğu yer yetkili hâkimi veya mahkemesi ya da naip hâkimi huzuruyla, yurt dışında ise uluslararası karşılıklı adlî yardımlaşma yoluyla yapılır. Bu sistemin kurulmasına ve kullanılmasına dair usûl ve esaslar yönetmelikte gösterilir."

d) 196 ncı maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, altıncı fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle ile maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"(4) Bu madde içeriğine göre sanığın aynı anda görüntülü ve sesli iletişim tekniğinin kullanılması suretiyle sorgusunun yapılabilmesi veya savunmasının alınabilmesi olanağının varlığı hâlinde, ceza alt sınırı gözetilmeksizin bu yöntem uygulanarak sorgu yapılabilir veya savunma alınabilir. Bu durumda sorgu veya savunma alma, sorgu yapılmasını veya savunma alınmasını talep eden hâkim veya mahkeme ya da naip hâkim tarafından yapılır. Talepte bulunan hâkim veya mahkeme tarafından lüzum görülmesi hâlinde, dinleme sanığın bulunduğu yer yetkili hâkimi veya mahkemesi ya da naip hâkim huzuruyla yapılır. Bu sistemin kurulmasına ve kullanılmasına dair usûl ve esaslar yönetmelikte gösterilir."
"Bu durumda aynı anda görüntülü ve sesli iletişim tekniği de kullanılabilir."
"(7) Duruşmadan bağışık tutulmasını talep etmese bile, davanın görüldüğü yer mahkemesinin yargı çevresi dışında başka bir suçtan tutuklu veya cezası infaz edilmekte olan sanığın aynı anda görüntülü ve sesli iletişim tekniğinin kullanılması suretiyle sorgusunun yapılabilmesi veya savunmasının alınabilmesi olanağının varlığı hâlinde, ceza alt sınırı gözetilmeksizin bu yöntem uygulanarak sorgusu yapılabilir veya savunması alınabilir. Bu durumda sorgu veya savunma, talep eden hâkim veya mahkeme tarafından yapılır. Talep eden hâkim veya mahkeme tarafından lüzum görülmesi hâlinde dinleme, sanığın bulunduğu yer yetkili hâkimi veya mahkemesi ya da naip hâkim huzuruyla yapılır.
(8) Bu Kanun kapsamında aynı anda görüntülü ve sesli iletişim tekniğinin kullanılması suretiyle sorgu yapılması veya savunma alınması sırasında kullanılan bilişim sistemi, kişisel verilerin korunmasına ve bilgi güvenliğinin sağlanmasına ilişkin mevzuatta yer alan tedbirler alınarak korunur."

MADDE 26- 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 17 nci maddesine altıncı fıkranın birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Trafik cezaları ile kaçak otoyol ve kaçak köprü geçişleri için kesilen cezalar hakkında bu hüküm uygulanmaz."

MADDE 27- 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun;

a) 29 uncu, 34 üncü ve 55 inci maddelerinde geçen "on gün" ibareleri "otuz gün" olarak değiştirilmiştir.

b) 51 inci maddesinin dördüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmış ve beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"(5) Muhtarlar, bu Kanun uyarınca kendilerine iletilen yerleşim yeri adresi değişikliklerini her ayın son haftası içinde bağlı bulunulan ilçenin nüfus müdürlüğüne bildirmekle yükümlüdür."

c) 60 ıncı maddesindeki "Nüfus olayları ile" ibaresi, "Nüfus olayları ve adres kayıt sistemiyle" olarak değiştirilmiştir.

ç) 68 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

"d) Yerleşim yeri adresi aynı konut olan ailenin ergin fertlerinin birbirlerinin yerine gerçeğe aykırı adres beyanında bulunmaları hâlinde, sadece beyanda bulunana 500 Türk Lirası idarî para cezası verilir."

d) 73 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

"Elektronik ortamın kullanılması

EK MADDE 1- (1) Bakanlık, yurt içinde nüfus ve vatandaşlık hizmetlerine yönelik nüfus olayı formunu düzenleyen kurumlara, yurtdışında ise dış temsilciliklere nüfus olayı formlarını güvenli elektronik imza kullanarak elektronik ortamda gönderme veya tescil yetkisi verebilir.

(2) Nüfus olayı formlarını elektronik ortamda gönderme veya tescile dair usûl ve esaslar, Bakanlık tarafından yönetmelikle düzenlenir."

MADDE 28- 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanununa;

a) 60 ıncı maddesinin yedinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve mevcut fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

"(8) Ek 1 inci maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen yükümlülükler kapsamında Kurum tarafından belirlenen kurallara uymayanlara onikibin liradan ellibin liraya kadar; dördüncü fıkrasına göre kayıt altına alınması gerekli olan verileri kaydetmeyenler veya gerektiği şekilde kaydetmeyenlere ellibin liradan yüzbin liraya kadar idarî para cezası verilir. Kurum tarafından belirlenen denetime ilişkin yükümlülükleri yerine getirmeyenlere ise otuzbin liradan ellibin liraya kadar idarî para cezası verilir."

b) 67 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

"Kayıtlı elektronik posta sistemi

EK MADDE 1- (1) Kayıtlı elektronik posta sistemi, elektronik posta haberleşmesinin, kayıtlı elektronik posta hizmet sağlayıcıları vasıtasıyla, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununda tanımlanan güvenli elektronik imza ve zaman damgası kullanılarak gerçekleştirilmesini ve bu haberleşmenin göndericisinin, alıcısının ve zamanının tespit edilmesini sağlayan haberleşme sistemidir.

(2) Resmî veya ticarî bilgi ya da belge paylaşımı, ilgili taraflar arasında bildirim, ihtar, ihbar ve benzeri hukukî sonuç doğuran beyan ve yazışmalar, kayıtlı elektronik posta sistemi vasıtasıyla yapılabilir.

(3) Kayıtlı elektronik posta hizmet sağlayıcı, kayıtlı elektronik posta sistemini kuran ve işleten kamu tüzel kişisi veya özel hukuk tüzel kişisidir. Bunlar; güvenli ürün ve sistemleri kullanmak, hizmeti güvenilir bir biçimde yürütmek, hizmetlerin belirlenen kalitede sunulabilmesini teminen gerekli idarî ve teknik imkân ve kabiliyetlere sahip olmak ve bu sistemlerde kişisel verilerin korunmasına ve bilgi güvenliğinin sağlanmasına ilişkin mevzuat çerçevesinde Kurum tarafından belirlenen kurallara uymakla yükümlüdür. Kayıtlı elektronik posta hizmet sağlayıcı olmak isteyenler, Kuruma bildirimde bulunarak faaliyete geçer.

(4) Kayıtlı elektronik posta hizmet sağlayıcı, işlettiği sistem vasıtasıyla yapılan iş ve işlemlerin veya haberleşmenin taraflarını ve zamanını, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununda tanımlanan güvenli elektronik imza ve zaman damgası kullanarak kayıt altına alır. Bu kayıtlar senet hükmünde olup, aksi ispat edilinceye kadar kesin delil sayılır.

(5) Kayıtlı elektronik posta sistemine, bu sistemin idarî, teknik ve hukukî gereklilikleri ile işleyişine, kayıtlı elektronik posta hizmet sağlayıcıların Kuruma yapacakları bildirim ile bunların haklarına, yükümlülüklerine, faaliyetlerine son verilmesine ve denetlenmelerine ilişkin hususlar, Kurum tarafından yönetmelikle düzenlenir."

GEÇİCİ MADDE 1- Bu Kanunla yapılan değişikliklere göre yürürlüğe konulması gereken tüzük ve yönetmelikler bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren en geç bir yıl içinde yürürlüğe konulur. Anılan tüzük ve yönetmelikler yürürlüğe girinceye kadar mevcut düzenleyici işlemlerin bu Kanunla yapılan değişikliklere aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam edilir.

MADDE 29- Bu Kanunun;

a) 22 nci maddesinin (c) ve (ç) bentleri ile 23 üncü maddesi yayımından dört ay sonra,

b) Diğer hükümleri yayımı tarihinde,

yürürlüğe girer.

MADDE 30- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

GENEL GEREKÇE

İletişim teknolojilerindeki gelişmeler ile bilgi teknolojilerindeki gelişmelerin birbirlerini desteklemesi ve tamamlaması sonucunda, sadece bilgi ve iletişim sektörü olarak sunulan hizmetlerde değil, tüm sektörlerde daha ileri düzeyde hizmet ve ürün geliştirilmesinin ve bunların elektronik ortamda sunulabilmesinin yolu açılmıştır.

Ülkemizde de bilgi ve iletişim altyapısının geliştirilmesiyle birlikte, bu altyapı vasıtasıyla sunulan hizmetlerde önemli gelişmeler yaşanmış; kamu kurum ve kuruluşları görev sahaları itibarıyla sundukları hizmetleri elektronik ortama taşımış ve bu alanda ulusal ve uluslararası alanda kabul gören proje ve uygulamalar gerçekleştirilmiştir.

Kurum ve kuruluşlarımızın elektronik ortama taşıdıkları hizmetlerin tek bir portal vasıtasıyla vatandaşa sunulabilmesi için, Başbakanlığın görevlendirmesi ile Ulaştırma Bakanlığının koordinasyonunda, ilgili bakanlıklar, kamu kurum ve kuruluşları ile Türksat A.Ş. tarafından yoğun çalışmalar yapılmış ve sonucunda e-Devlet Kapısı 18 Aralık 2008 tarihinde hizmete girmiştir. Ayrıca, geniş bant mobil ve kablosuz teknolojilerin giderek yaygınlaştığı günümüzde, e-Devlet Kapısına mobil olarak da erişim sağlanması için gerekli çalışmalar yapılmış ve e-Devlet Mobil Kapısı 7 Ekim 2009 tarihinde hizmete başlamıştır.

Bilahare, Başbakanlık bünyesinde, kamu kurum ve kuruluşlarının temsilcilerinin de katılım sağladığı bir çalışma grubu teşkil edilerek kısa vadede sunulabilecek mevcut e-Devlet projeleri belirlenmiş; kamu kurum ve kuruluşlarının mevzuatının hizmetlerin elektronik ortamda sunumuna engel teşkil eden hususlardan arındırılarak elektronik ortamda hizmet sunumunun yaygınlaştırılması amacıyla bu Tasarı hazırlanmıştır.

Tasarının kanunlaşması ile kamu hizmetlerinin verimli, hızlı ve etkili sunumu çerçevesinde, kâğıda dayalı süreçlerin elektronik ortama taşınması ve iş süreçlerinin gözden geçirilerek sadeleştirilmeler yapılması yoluyla, bürokratik formaliteler önemli oranda kaldırılacak ve vatandaşlarımız kamu hizmetlerinden kuyruklarda beklemeden, daha kolay ve hızlı yararlanma imkânı bulacaktır. Tasarı ile sadece bilişim alanında değil, aynı zamanda kamu yönetiminde başlamış olan dönüşümün ve bilgi toplumu olma yönündeki faaliyetlerin hızlandırılması hedeflenmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Madde ile, 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 295/A maddesine, her türlü dava usûl işlemlerinin Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi (UYAP) vasıtasıyla elektronik ortamda yapılmasına ilişkin yasal alt yapının oluşturulması amacıyla bazı fıkralar eklenmiştir.

Ülkemizde elektronik dava açılması, harç ve avansların elektronik ortamda yatırılması, dosyaların elektronik ortamda avukat ve vatandaşlarca incelenmesi ve diğer her türlü dava usûl işlemlerinin UYAP üzerinden elektronik ortamda da yapılmasına ilişkin yasal alt yapının oluşturulması amaçlanmıştır.

E-Dönüşüm ve e-Devlet sürecinde tüm teknolojik yenilikler kullanılarak, Adalet Bakanlığı teşkilâtı, bağlı ve ilgili kuruluşları ile tüm yargı ve yargı destek birimlerinin donanım ve yazılım olarak iç otomasyonu ve benzer şekilde bilgi otomasyonu oluşturulmuştur. Buna ek olarak kamu kurum ve kuruluşları ile dış birim entegrasyonunun sağlanmasıyla e-Adaletin alt yapısının tamamlanması amaçlanmaktadır. Bu çerçevede, adalet hizmetlerini kâğıtsız ofis ortamına taşımak, hızlı, etkin, güvenilir, adil, verimli, şeffaf ve etik değerlere uygun bir yargılama mekanizması oluşturulacaktır. Doğru ve tutarlı bilginin mevzuatın tanıdığı yetkiler çerçevesinde istenilen zamanda hızlı ve kolayca elde edilmesini ve paylaşımını, her türlü idari faaliyetler ile denetim, teftiş ve soruşturmanın hızlı ve etkin bir şekilde yürütülebilmesini sağlamak, bu amaca ulaşma yolunda en önemli unsurlardır. Bu bağlamda; ölçeklenebilir, çok-kullanıcılı ve iş odaklı yönetim bilişim sistemi olan Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi Adalet Bakanlığı tarafından uygulamaya konulmuştur. UYAP kapsamındaki tüm birimlerde her türlü yargısal, idari ve denetime ilişkin faaliyetler, UYAP alt yapısı ve sistemleri vasıtasıyla elektronik ortamda yürütülmektedir.

Merkezî bir bilgi sistemi olan ve elektronik imza alt yapısına uygun olarak geliştirilen UYAP ile yargı birimleri ve idari birimlerin tüm bilgi ve belgeleri doğru ve tutarlı, değişmez ve güvenli bir şekilde veri tabanında saklanmakta, yetkisiz erişimlere izin verilmemektedir. UYAP'ın tam entegrasyonu ve merkezî elektronik ortamda tutulan arşivi sayesinde mükerrer veri girişi engellenmiş; doğru ve tutarlı bilgi mevzuatın tanıdığı yetkiler çerçevesinde başta hâkim ve savcılar ile yargı personeli olmak üzere, tüm kullanıcıların paylaşımına açılmıştır. Kullanıcılar bu bilgilere ihtiyaç duyduklarında hızlı ve kolayca ulaşabilmekte; keza yargı birimleri de aralarında her türlü bilgi ve belge alışverişini elektronik ortamda ve anlık olarak gerçekleştirebilmektedir.

Eklenen ilk fıkra; Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 295/A maddesinde mevcut olan, usûlüne göre güvenli elektronik imza ile oluşturulan elektronik verilerin senet hükmünde sayılacağı ve bu verilerin aksi ispat edilinceye kadar kesin delil sayılacağı hükmünü tamamlamak amacıyla düzenlenmiştir. Bu düzenleme yapılırken, 15/1/2004 tarihli ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5 inci maddesinde düzenlenen; güvenli elektronik imzanın elle atılan imza ile aynı hukuki sonucu doğuracağı hükmü ile paralellik kurulmak istenmiştir. Böylece 5070 sayılı Kanunun 22 nci maddesi ile 818 sayılı Borçlar Kanununun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasına ikinci cümle olarak eklenen, "Güvenli elektronik imza elle atılan imza ile aynı ispat gücünü haizdir" cümlesi ile aynı sonucu doğurucu bir hüküm olarak medeni usûl hukukuna ekleme yapılmıştır. Ancak bu düzenlemede, sadece güvenli elektronik imzanın elle atılan imza ile aynı ispat gücünü haiz olduğu hüküm altına alınmamış, ilave olarak elektronik ortamda yapılan iş ve işlemlerde güvenli elektronik imzanın fizikî ortamda kullanılan ıslak (elle atılan) imzanın yerine kullanılabileceği açıkça belirtilmiştir.

Eklenen ikinci fıkra ile her türlü medeni usûl hukuku işlemlerinin mahkemeler ve diğer yargı birimleri tarafından UYAP vasıtasıyla elektronik ortamda yapılacağı hususu düzenlenmiştir. Buna göre medeni yargılama usulü kapsamında yapılan her türlü iş ve işlem, elektronik ortamda UYAP vasıtasıyla yapılacaktır. Örneğin, mahkemeler, dava dilekçesi kabul, harç ve masraf tahsili, tevzi, tensip, duruşma, karar yazma, temyize gönderme gibi her türlü dava iş ve işlemlerini, UYAP vasıtasıyla elektronik ortamda gerçekleştireceklerdir.

Üçüncü fıkra ise, medeni usûl hukuku hükümlerine göre tarafların davayla ve medeni usûlle ilgili her türlü iş ve işlemlerini elektronik ortam vasıtasıyla yapabilecekleri hususunu düzenlemektedir. Ancak bunun için tarafların mutlaka güvenli elektronik imza kullanmaları şart koşulmaktadır. Örneğin, taraflar mahkemelere çevrimiçi dava açabilir, dava ile ilgili belgeleri inceleyebilir, masraflarını ödeyebilir, temyiz yoluna başvurabilir ve tebligat alabilir.

Dördüncü fıkra ile Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununda fizikî olarak hazırlanması öngörülen her türlü belge ve kararın elektronik ortamda hazırlanabileceği ve UYAP üzerinden işlenebileceği, saklanabileceği ve gerektiğinde ilgili birimlere elektronik yolla gönderilebileceği düzenlenmektedir. UYAP vasıtasıyla elektronik ortamda güvenli elektronik imza ile imzalanarak düzenlenmiş belge ve bilgilerin ayrıca fizikî olarak düzenlenmeyeceği ve ilgili birimlere fizikî olarak gönderilmeyeceği de fıkrada belirtilmektedir. Bu hükümle, elektronik ortamda üretilen belge ve bilgilerin ayrıca fizikî olarak oluşturulmayarak hem aynı işin birden fazla yapılmasının önüne geçilmesi hem de bilişim sistemlerinden sağlanmak istenen hız ve verimliliğin tam olarak elde edilmesi amaçlanmıştır. Ayrıca güvenli elektronik imza ile imzalanmış belgenin ıslak imzalı suretiyle çelişmesi hâlinde UYAP'ta kayıtlı olan güvenli elektronik imzalı nüshanın esas alınacağı hükme bağlanmaktadır.

Beşinci fıkrada, güvenli elektronik imzayla elektronik ortamda yapılan işlemlerde mühürleme yapılmayacağı hüküm altına alınmaktadır. Kanunun muhtelif yerlerinde hazırlanacak belgelerin altına belgeyi hazırlayan birimin mührünün vurulması açıkça öngörülmüştür. Bu durum elektronik ortamda yapılan iş ve işlemlerde mühürlemenin ne şekilde yapılacağı sorununu da beraberinde getirmektedir. "Elektronik mühür" diye tabir edilen ve mühürleme işleminin elektronik ortamdaki sürümü olan uygulama henüz dünyada ve ülkemizde tam anlamıyla yerleşmemiştir. Kaldı ki, güvenli elektronik imzanın değişik uygulama biçimleri, mühürleme işleminin faydalarını zaten sağlayabilmektedir. Bu nedenlerden yola çıkarak, birçok ülke örneğinde olduğu gibi, güvenli elektronik imza ile imzalanmış belgelerde ayrıca mühürleme işleminin yapılmaması hükmü getirilmiştir. Ayrıca, elektronik ortamda sunulan belge ve bilgilerin istenildiği kadar suretinin çıkarılabileceği ve özellikle güvenli elektronik imza ile imzalanmış belgelerde bu imza yapısının bozulmayacağı da nazara alındığında artık fizikî ortamda sunulan bilgi ve belgelerin taraf sayısı kadar çoğaltılarak mahkemeye veya ilgili birimlere sunulmasına ihtiyaç kalmadığından, başvurularda veya diğer iş ve işlemlerin elektronik ortamda yapılması hâlinde ilgili birimlere suret sunma mecburiyeti de bu fıkra ile kaldırılmaktadır.

Altıncı fıkrada, özellikle elektronik ortamda açılan davalarda olduğu gibi yapılan başvurularda ek olarak gönderilmesi gerekli olan dayanak fizikî belgelerin mahkemeye nasıl sunulacağı konusu düzenlenmektedir. Örneğin, açılan bir menfi tespit davasında, bir çek aslının mahkemeye sunulmasının icap etmesi hâlinde, ilgili taraf bu çekin aslını elektronik ortam vasıtasıyla mahkemeye sunamayacağı için, çeki elektronik ortama aktararak ve aktarılmış bu çek suretini güvenli elektronik imza ile imzalayarak elektronik ortamda ilgili mahkemeye gönderecek, çekin aslını mahkemeye daha sonra sunacaktır.

Yedinci fıkra, zorunlu nedenlerden dolayı fizikî ortamda hazırlanan bilgi ve belgelerin ne şekilde elektronik ortama aktarılacağını düzenlemektedir. Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 167 nci maddesinde sakıt olan hakkın hali sabıka ircaına karar verebilmek için, muayyen mühlet zarfında muameleyi yapmağa mecbur olan kimsenin veya vekilinin, arzu ve ihtiyarı haricinde olarak muameleyi yapmaktan aciz bulunduğunun tahakkuk etmesi ile

kanuni yollara müracaatın hukuken imkânsız bulunması lazım geldiği hususu düzenlenmiştir. Tüm dünyada en büyük bilişim sistemlerinin dahi zaman zaman hizmet veremez hale geldiği, örneğin doğal afet, sabotaj gibi sebeplerle devre dışı kalabildiği görülmektedir. Bilişim sistemlerinin çalışmaması nedeniyle kanunların süreye bağladığı hakların kaybolmaması için Kanunun 167 nci maddesinde olduğu gibi bazı kanuni tedbirlerin alınması bir zorunluluk olarak ortaya çıkmaktadır.

Yukarıda ikinci fıkra gerekçesinde de belirtildiği üzere, bu Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra tüm medeni yargılama iş ve işlemleri ilgili birimler tarafından UYAP vasıtasıyla yapılacaktır. Bu nedenle, sistemin herhangi bir sebeple işlememesi hâlinde yargılama faaliyetlerinin aksamaması için işlemlerin fizikî ortamda yapılmaya devam etmesi öngörülmektedir. Örneğin, keşif sırasında tüm katılımcıların güvenli elektronik imza sahibi olmaması nedeniyle keşif zaptının elektronik ortamda düzenlenememesi durumunda olduğu gibi, elektronik ortam vasıtasıyla yargılama iş veya işleminin yapılamaması hâlinde bu iş ve işlemler fizikî ortamda yapılmaya devam edilebilecektir. Burada kıyas yolu ile Kanunun 167 nci maddesinin uygulanabilmesi mümkün olmakla birlikte, dijital bölünmenin bir sonucu olarak bir çok vatandaşın elektronik ortamda işlem yapma olanağına sahip olamaması, belirli bir süre devam eden ve sistemin çalışmamasına neden olan teknik bazı aksaklıklar gibi örnekler karşısında zorunlu nedenlerin daha geniş yorumlanması icap etmektedir. Ancak fıkra uyarınca zorunlu nedenlerin varlığından dolayı fizikî ortamda düzenlenen belgelerin daha sonra yetkililer tarafından elektronik imza ile imzalanarak elektronik ortama aktarılması da hükme bağlanmıştır. Fıkra ile bu şekilde elektronik ortama aktarılan belgelerin başka birimlere gönderilmesi gerektiği takdirde, UYAP'a aktarılan elektronik ortamda güvenli elektronik imza ile imzalanmış nüshaların gönderileceği, kural olarak fizikî ortamda düzenlenen belgelerin düzenlenen mahalde saklanacağı hükmü de getirilmektedir. Bu hüküm, özellikle elektronik ortamda güvenli elektronik imza ile imzalanmış belge örneklerinin ilgili birime ulaşması ile gönderilen güvenli elektronik imzalı bu belge örneklerinin esas alınarak işlem yapılmasını temin amacıyla öngörülmüştür. Ancak fizikî olarak düzenlenen belge veya karar aslının incelenmesi zorunlu ise, bu belge veya karar aslı ilgili birime ayrıca fizikî ortamda da gönderilebilecektir.

Sekizinci fıkra, duruşma tutanaklarının elektronik ortamda hâkim ve kâtip tarafından güvenli elektronik imza ile imzalanmasının yeterli olduğunu düzenlemektedir. Fıkraya göre, duruşma tutanağının hâkim ve kâtip tarafından güvenli elektronik imza ile imzalanması hâlinde, tutanağın duruşmaya katılan diğer taraflar tarafından ıslak imza ile imzalanmasına gerek bulunmamaktadır.

Dokuzuncu fıkra ile sadece elektronik ortamda bulunan güvenli elektronik imzalı belge ve kararların asıllarının ne şekilde fizikî ortama aktarılacağı sorunuyla ilgili düzenleme yapılmıştır. Buna göre, belge veya karar örneği, yetkili kişilerce "Güvenli elektronik imzalı aslı ile aynıdır" ibaresi ile imzalayanın adı, soyadı, çalıştığı birimin adı, unvanı ve tarih eklenerek, ıslak imzayla imzalanacak ve mühürlenecektir.

Onuncu fıkra ile UYAP vasıtasıyla yapılan işlemler için sürenin saat 23:00'da biteceği hükmü getirilmektedir.

Onbirinci fıkrada, bu madde kapsamındaki yargısal ve idari işlemlerin elektronik ortamda yapılması için toplanması ve işlenmesi gerekli olan kişisel verilerin, bilgi güvenliğinin sağlanmasına ve kişisel verilerin korunmasına ilişkin mevzuatta belirlenen tedbirler alınarak korunacağı hükme bağlanmıştır. Böylece Anayasa Mahkemesinin 20/3/2008 tarihli ve E.2006/167 ve K.2008/86 sayılı Kararıyla da vurgu yaptığı üzere, Anayasanın 20 nci maddesinde düzenlenen herkesin özel hayatına ve aile yaşayışına saygı gösterilmesini isteme hakkına azami riayet edilmesi sağlanmaya çalışılmıştır. Anayasada yer alan bu hükmün doğal sonucu olarak, bireyler, kişilerle ilgili bilgi toplama, saklama, işleme ve değiştirme tekeli olan idareye ve diğer kişilere karşı koruma altına alınmıştır. Böylece kişiler

bakımından yasa ile ilgili yargısal ve idari birimlere verilen yetkiler ve yasal düzenlemelere konu temel hak sınırlamaları, kişisel verilere yapılacak müdahalelerin hududunu tayin edecektir.

Onikinci fıkrada, yargı birimlerinin ihtiyaç duyduğu nüfus, tapu, adli sicil ve arşiv kaydı gibi dış bilişim sistemlerinden UYAP vasıtasıyla temin edilen bilgi, belge ve kayıtların ayrıca fizikî olarak istenmeyeceği hususu düzenlenmiştir. Ayrıca, UYAP vasıtasıyla dış bilişim sistemlerine iletilen bilgi ve belgelerin de fizikî olarak gönderilmeyeceği hükme bağlanmıştır.

Onüçüncü fıkrada, bu maddenin uygulamasına ilişkin usûl ve esasların yönetmelikle düzenleneceği hükme bağlanmıştır.

MADDE 2- Madde ile, e-Devlet uygulamalarının sağlık alanında da gelişmesi amacıyla, 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrâsına Dair Kanunda belirtilen protokol defterinin elektronik ortamda da tutulabilmesine imkân sağlanmıştır. Bu amaçla, maddeye ikinci fıkra ilâve olunmuş ve maddenin birinci fıkrası günümüz Türkçesine uygun olarak yeniden yazılmıştır.

MADDE 3- Maddenin birinci fıkrasının (a) bendi ile, İcra ve İflas Kanununa 8/A maddesi eklenmiş ve böylece her türlü icra ve iflas işleminin UYAP vasıtasıyla elektronik ortamda yapılacağı hükme bağlanmıştır. Buna göre, takibin açılması, harç ve avansın yatırılması, takip ve dava dosyalarının avukat ve vatandaşlarca incelenmesi gibi işlemlerle diğer her türlü icra ve iflas işleminin UYAP üzerinden elektronik ortamda yapılmasının yasal alt yapısı oluşturulmaktadır.

İcra ve İflas Kanununa eklenen 8/A maddesinin ilk fıkrası ile, Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 295/A maddesinde mevcut olan, usûlüne göre güvenli elektronik imza ile oluşturulan elektronik verilerin senet hükmünde sayılacağı ve bu verilerin aksi ispat edilinceye kadar kesin delil sayılacağı hükmü İcra ve İflas Kanununa da getirilmiştir.

İkinci fıkra ile, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5 inci maddesinde düzenlenen ve güvenli elektronik imzanın elle atılan imza ile aynı hukuki sonucu doğuracağı şeklindeki hüküm ile İcra ve İflas Kanunu arasında paralellik oluşturulmuştur. Diğer taraftan, 5070 sayılı Kanunun 22 nci maddesi ile Borçlar Kanununun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasına ikinci cümle olarak eklenen, "Güvenli elektronik imza elle atılan imza ile aynı ispat gücünü haizdir" cümlesi ile aynı sonucu doğurucu bir hüküm İcra ve İflas Kanununa ilave edilmiştir. Ancak bu düzenlemelerde sadece güvenli elektronik imzanın elle atılan imza ile aynı ispat gücünü haiz olduğu hüküm altına alınmamış, aynı zamanda elektronik ortamda yapılan icra ve iflas iş ve işlemlerinde güvenli elektronik imzanın fizikî ortamda kullanılan ıslak imzanın yerine kullanılabileceği de açıkça belirtilmiştir.

Üçüncü fıkra ile, her türlü icra iflas hukuku işleminin mahkemeler, icra daireleri ve diğer yargı birimleri tarafından UYAP vasıtasıyla elektronik ortamda yapılacağı hususu yasal olarak düzenlenmiştir. Örnek olarak saymak gerekirse; icra daireleri, takiplerin açılmasını ve icra ve iflas işlemlerini elektronik ortamda gerçekleştirirken mahkemeler de itiraz ve şikayet gibi amaçlarla verilen dilekçelerin kabulünü, harç ve masraf tahsilini, tevzi, tensip, duruşma, karar yazma, temyize gönderme gibi her türlü iş ve işlemi, UYAP vasıtasıyla elektronik ortamda gerçekleştireceklerdir.

Dördüncü fıkrada ise, İcra ve İflas Kanunu hükümlerine göre taraflara, icra iflas hukukuyla ilgili her türlü iş ve işlemi elektronik ortam vasıtasıyla yapabilme imkânı getirilmiştir. Ancak bu işlemlerin elektronik ortamda UYAP vasıtasıyla yapılabilmesi için tarafların mutlaka güvenli elektronik imza kullanmaları şart koşulmuştur. Güvenli elektronik imzanın kullanılacağı yerlerin, fizikî ortamda atılan ıslak imzalı iş ve işlemlerin elektronik ortamda düzenlendiği durumlar olması öngörülmüştür. Örnek olarak saymak gerekirse; taraflar icra iflas dairelerine çevrimiçi takip açabilir, itiraz veya şikâyette bulunabilir,

mahkemelere yine çevrimiçi dava açabilir, dava ile ilgili belgeleri UYAP vasıtasıyla inceleyebilir, masraflarını ödeyebilir, temyiz yoluna başvurabilir ve tebligat alabilir.

Ayrıca, İcra ve İflas Kanununda fizikî olarak hazırlanması öngörülen her türlü belge ve kararın elektronik ortamda hazırlanabileceği, UYAP üzerinden işlenebileceği, saklanabileceği ve gerektiğinde ilgili birimlere elektronik yolla gönderilebileceği düzenlenmektedir. Bunun yanında UYAP vasıtasıyla elektronik ortamda güvenli elektronik imza ile imzalanarak düzenlenmiş belge ve bilgilerin ayrıca fizikî olarak düzenlenmeyeceği ve ilgili birimlere fizikî olarak gönderilmeyeceği belirtilmektedir. Bu hükümle, elektronik ortamda üretilen belge ve bilgilerin ayrıca fizikî olarak oluşturulmayarak, hem aynı işin birden fazla yapılmasının önüne geçilmesi hem de bilişim sistemlerinden sağlanmak istenen hız ve verimliliğin tam olarak elde edilmesi amaçlanmıştır. Ayrıca güvenli elektronik imza ile imzalanmış belgenin ıslak imzalı suretiyle çelişmesi hâlinde UYAP'ta kayıtlı olan güvenli elektronik imzalı nüshanın esas alınacağı hükme bağlanmaktadır.

Beşinci fıkrada, güvenli elektronik imzayla elektronik ortamda yapılan işlemlerde mühürleme yapılmayacağı hüküm altına alınmaktadır. Kanunun muhtelif yerlerinde hazırlanacak belgelerin altına, belgeyi hazırlayan birimin mührünün vurulması açıkça öngörülmüştür. Bu durum elektronik ortamda yapılan iş ve işlemlerde mühürlemenin ne şekilde yapılacağı sorununu da beraberinde getirmektedir. "Elektronik mühür" diye tabir edilen ve mühürleme işleminin elektronik ortamdaki sürüm olan uygulama henüz dünyada ve ülkemizde tam anlamıyla yerleşmemiştir. Kaldı ki, güvenli elektronik imzanın değişik uygulama biçimleri, mühürleme işleminin faydalarını zaten sağlayabilmektedir. Bu nedenlerden yola çıkarak, birçok ülke örneğinde olduğu gibi, güvenli elektronik imza ile imzalanmış belgelerde ayrıca mühürleme işleminin yapılmaması hükmü getirilmiştir. Ayrıca, elektronik ortamda sunulan belge ve bilgilerin istenildiği kadar suretinin çıkarılabileceği ve özellikle güvenli elektronik imza ile imzalanmış belgelerde bu imza yapısının bozulmayacağı da nazara alındığında, artık fizikî ortamda sunulan bilgi ve belgelerin taraf sayısı kadar çoğaltılarak mahkemeye veya ilgili birimlere sunulmasına ihtiyaç kalmadığından, başvurularda veya diğer iş ve işlemlerin elektronik ortamda yapılması hâlinde ilgili birimlere suret sunma mecburiyeti de bu fıkra ile kaldırılmaktadır.

Altıncı fıkrada, özellikle elektronik ortamda açılan davalarda olduğu gibi, yapılan başvurularda ek olarak gönderilmesi gerekli olan dayanak fizikî belgelerin icra iflas dairesine veya mahkemeye nasıl sunulacağı konusu düzenlenmektedir. Örneğin, açılan bir menfi tespit davasında, bir çek aslının mahkemeye sunulmasının icap etmesi hâlinde, ilgili taraf bu çekin aslını elektronik ortam vasıtasıyla mahkemeye sunamayacağı için, çeki elektronik ortama aktararak ve aktarılmış bu çek suretini güvenli elektronik imza ile imzalayarak elektronik ortamda ilgili mahkemeye gönderecek, çekin aslını mahkemeye daha sonra sunacaktır.

Yedinci fıkra, zorunlu nedenlerden dolayı fizikî ortamda hazırlanan bilgi ve belgelerin ne şekilde elektronik ortama aktarılacağını düzenlemektedir. Bilişim sistemlerinin herhangi bir sebeple işlememesi hâlinde, icra ve iflas işlemlerinin aksamaması için işlemlerin fizikî ortamda yapılmaya devam etmesi öngörülmektedir. Örneğin, haciz sırasında tüm katılımcıların güvenli elektronik imza sahibi olmaması nedeniyle haciz tutanağının elektronik ortamda düzenlenememesi durumunda olduğu gibi, elektronik ortam vasıtasıyla icra ve iflas iş veya işleminin yapılamadığı durumlarda bu iş ve işlemler fizikî ortamda yapılmaya devam edilebilecektir. Dijital bölünmenin bir sonucu olarak birçok vatandaşın elektronik ortamda işlem yapma olanağına sahip olamaması, belirli bir süre devam eden ve sistemin çalışmamasına neden olan teknik bazı aksaklıklar gibi örnekler karşısında zorunlu nedenlerin daha geniş yorumlanması icap etmektedir. Ancak fıkra uyarınca, zorunlu nedenlerin varlığından dolayı fizikî ortamda düzenlenen belgelerin daha sonra yetkililer tarafından elektronik imza ile imzalanarak elektronik ortama aktarılması da hükme bağlanmıştır. Fıkra ile bu şekilde elektronik ortama aktarılan belgelerin başka birimlere gönderilmesi gerektiği

takdirde, UYAP'a aktarılan elektronik ortamdaki güvenli elektronik imza ile imzalanmış nüshaların gönderileceği, kural olarak fizikî ortamda düzenlenen belgelerin düzenlenen mahalde saklanacağı hususu da hükme bağlanmaktadır. Bu hüküm, özellikle elektronik ortamda güvenli elektronik imza ile imzalanmış belge örneklerinin ilgili birime ulaşması ile gönderilen güvenli elektronik imzalı bu belge örneklerinin esas alınarak işlem yapılmasını temin amacıyla öngörülmüştür. Ancak fizikî olarak düzenlenen belge veya karar aslının incelenmesi zorunlu ise, bu belge veya karar aslı ilgili birime ayrıca fizikî ortamda da gönderilebilecektir.

Sekizinci fıkra, İcra ve İflas Kanunu çerçevesinde yapılan duruşmaların tutanaklarının elektronik ortamda hâkim ve kâtip tarafından güvenli elektronik imza ile imzalanmasının yeterli olduğunu düzenlemektedir. Fıkraya göre duruşma tutanağının hâkim ve kâtip tarafından güvenli elektronik imza ile imzalanması hâlinde, tutanağın duruşmaya katılan diğer taraflar tarafından ıslak imza ile imzalanmasına gerek bulunmamaktadır.

Dokuzuncu fıkra ile sadece elektronik ortamda bulunan güvenli elektronik imzalı belge ve kararların asıllarının ne şekilde fizikî ortama aktarılacağı sorunuyla ilgili düzenleme yapılmıştır. Buna göre, belge veya karar örneği, yetkili kişilerce "Güvenli elektronik imzalı aslı ile aynıdır" ibaresi ile imzalayanın adı, soyadı, çalıştığı birimin adı, unvanı ve tarih eklenerek, ıslak imzayla imzalanacak ve mühürlenecektir.

Onuncu fıkra ile UYAP vasıtasıyla yapılan işlemler için sürenin saat 23:00'da biteceği hükmü getirilmektedir.

Onbirinci fıkrada, icra ve iflas daireleri aracılığı ile yapılan her türlü tahsilât ve reddiyatın bu dairelerin Adalet Bakanlığınca uygun görülen bankalardaki veya Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü (PTT) merkez ve şubelerindeki hesapları üzerinden yapılacağı hükme bağlanmıştır. Haciz sırasında para tahsilâtı yapılmış ise, tahsil edilen para, en geç tahsilâtın yapıldığı günü izleyen iş günü çalışma saati sonuna kadar, icra ve iflas dairelerinin bankalardaki veya PTT merkez ve şubelerindeki hesaplarına yatırılacaktır. Banka veya PTT şubesi bulunmayan yerlerde yapılan her türlü tahsilât ise icra veya mahkeme kasalarında muhafaza edilecektir.

Onikinci fıkrada ise, tahsil edilen paralardan kanunen alacaklıya ödenmesi gerekenlerin, talep edilmesi hâlinde icra ve iflas dairelerinin hesaplarının bulunduğu bankalara veya PTT şubelerine talimat verilmek suretiyle, talepte belirtilen hesaba gecikmeksizin ödeneceği öngörülmektedir.

Onüçüncü fıkra ile, icra müdürlükleri tarafından alacaklı dışındaki diğer şahıslara yapılması gereken ödemelerin, UYAP vasıtasıyla bankalara veya PTT şubelerine verilecek talimat yoluyla yapılacağı hükmü düzenlenmiştir.

Ondördüncü fıkrada, bu madde kapsamındaki yargısal ve idari işlemlerin elektronik ortamda yapılması için toplanması ve işlenmesi gerekli olan kişisel verilerin, bilgi güvenliğinin sağlanmasına ve kişisel verilerin korunmasına ilişkin mevzuatta belirlenen tedbirler alınarak korunacağı hükme bağlanmıştır. Böylece Anayasa Mahkemesinin 20/3/2008 tarihli ve E.2006/167 ve K.2008/86 sayılı Kararıyla da vurgu yaptığı üzere, Anayasanın 20 nci maddesinde düzenlenen herkesin özel hayatına ve aile yaşayışına saygı gösterilmesini isteme hakkına azami riayet edilmesi sağlanmaya çalışılmıştır. Anayasada yer alan bu hükmün doğal sonucu olarak, bireyler, kişilerle ilgili bilgi toplama, saklama, işleme ve değiştirme tekeli olan idareye ve diğer kişilere karşı koruma altına alınmıştır. Böylece kişiler bakımından yasa ile ilgili yargısal ve idari birimlere verilen yetkiler ve yasal düzenlemelere konu temel hak sınırlamaları, kişisel verilere yapılacak müdahalelerin hududunu tayin edecektir.

Onbeşinci fıkrada, yargı birimlerinin ihtiyaç duyduğu nüfus, tapu, adli sicil ve arşiv kaydı gibi dış bilişim sistemlerinden UYAP vasıtasıyla temin edilen bilgi, belge ve kayıtların ayrıca fizikî olarak istenmeyeceği hususu düzenlenmiştir. Ayrıca UYAP vasıtasıyla dış bilişim sistemlerine iletilen bilgi ve belgeler de fizikî olarak gönderilmeyecektir.

Onaltıncı fıkrada bu maddenin uygulamasına ilişkin usûl ve esasların Adalet Bakanlığı tarafından yönetmelikle düzenleneceği hükme bağlanmıştır.

Maddenin birinci fıkrasının (b) bendi ile, İcra ve İflas Kanununun 208 inci maddesinde yer alan iflasın tasfiyesi süresinin kısaltılmasını teminen, iflas dairesinin tasfiyenin şekline ilişkin karar verme süresinin üç aydan iki aya indirilmesi öngörülmektedir.

Maddenin birinci fıkrasının (c) bendi ile, Kanunun 210 uncu maddesinin ikinci fıkrası değiştirilerek, masa hakkında faydalı olacağının anlaşılması hâlinde, müflisin mağazalarının, eşya depolarının, imalathanelerinin, perakende satış dükkânlarının ve buna emsal yerlerinin, ilk alacaklılar toplanmasına kadar bir kayyımın yönetiminde faaliyetini sürdürmesine iflas dairesi tarafından karar verilebileceği hüküm altına alınmıştır. Düzenlemenin amacı, iflas kararının ardından müflisin işletmesinin, profesyonel bir yöneticinin idaresinde faaliyetini sürdürmesini sağlamaktır. Kayyımın seçimine, görev ve yetkilerine, denetimine ve ücretlerine ilişkin usûl ve esaslar, yönetmelikle belirlenecektir.

Maddenin birinci fıkrasının (ç) bendi ile, Kanunun 223 üncü maddesinin üçüncü fıkrası değiştirilerek, iflas idaresi toplantılarının onbeş günde bir yapılacağı, iflas idare memurlarının talebi ve iflas dairesi müdürünün uygun görmesi üzerine toplantıların, iki ayı geçmeyecek şekilde belirlenebilecek aralıklarla da yapılabileceği, belirlenen sürenin dolmasından önce ise idare memurlarının veya herhangi bir alacaklının gündem belirlemek suretiyle yapacağı talep üzerine de toplantı yapılabileceği hüküm altına alınmaktadır. Düzenleme ile iflas idaresi toplantılarının düzenli biçimde yapılmasının, böylece iflas dairesinin iflas idaresi üzerindeki denetim yetkisini daha etkili biçimde kullanmasının sağlanması amaçlanmaktadır.

Maddenin birinci fıkrasının (d) bendi ile, Kanunun 224 üncü maddesinin birinci fıkrasına ilave yapılarak, iflas dairesi tarafından müflisin imalat, satış ve depolama yerlerinin bir kayyımın yönetiminde faaliyetini sürdürmesine karar verilmiş olması hâlinde, alacaklılar toplanmasının kayyımın görevini sürdürüp sürdürmeyeceğine karar vereceği düzenlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasının (e) bendi ile, Kanunun 232 nci maddesinde yer alan iflasın tasfiyesi süresinin kısaltılmasını teminen, iflas idaresinin sıra cetvelini düzenleme süresinin üç aydan iki aya indirilmesi öngörülmektedir.

Maddenin birinci fıkrasının (f) bendi ile, Kanunun 241 inci maddesine eklenen fıkralarla, müflisin ticari işletmesinin bütün olarak ve faaliyetine devam eder şekilde satılması esas kılınmıştır. İşletme sayısının birden fazla olması hâlinde, masa menfaatine uygun şekilde işletmelerin birlikte veya ayrı ayrı satılabilmesi öngörülmüştür. Faaliyeti devam etmeyen ticari işletmenin bütün olarak satılması hâlinde iflas masasının sağlayacağı menfaatin, işletmenin varlıklarının birbirinden ayrı olarak satılması hâlinde elde edilecek menfaatten daha düşük olduğuna iflas idaresi tarafından karar verilmesi durumunda, işletmenin varlıkları aynı usûllerle satılabilecektir. Düzenleme ile müflisin işletmesinin bütün olarak ve faaliyetine devam eder şekilde satılması esası getirilerek, işletmenin değer kaybına uğramasının önlenmesi ve çalışanların işlerini sürdürmeleri hedeflenmektedir. Ayrıca, malların satışından elde edilen meblağın, iflas idaresi memurları tarafından nemalandırılacağı da hüküm altına alınarak, iflas idare memurlarına satış bedellerini nemalandırma zorunluluğu getirilmektedir.

MADDE 4- Madde ile, 22/12/1934 tarihli ve 2644 sayılı Tapu Kanununa madde eklenerek, taşınmazlara tekil bir numara verilmesi suretiyle taşınmazlara ilişkin işlemlerin kolaylaştırılması hedeflenmiştir. Özellikle kurumlar arası yapılacak işlemlerde bu numaranın kullanılması ile kurumlar arası bilgi paylaşımının ve entegrasyonun sağlanması amaçlanmıştır. Taşınmaz tescil işlemlerinde bu bilgiler esas alınmak suretiyle hatalı veya yanlış tescil işlemlerinin önlenmesi hedeflenmiştir.

Güncel ve doğru verilerin kullanılması ve eksik veya hatalı veri kullanılmasından kaynaklanan sorunların önlenmesi için kamu kurum ve kuruluşlarında yapılan işlemlerde Tapu ve Kadastro Bilgi Sistemi bilgilerinin esas alınması yanında veri tabanında tutulan bilgilerin, kamu kurum ve kuruluşlarınca kanundan kaynaklanan görevlerin yerine getirilmesi kapsamında kullanılmak üzere paylaşılması öngörülmüştür. Böylelikle, mükerrer veri tutulmasının ve bundan kaynaklanan sorunların önlenmesi hedeflenmiştir.

Tapu sicili ile bu madde kapsamında tapu kütüğü, kat mülkiyeti kütüğü, kamu orta malları sicili, aziller sicili ve bunlara ait evrak-ı müsbite kastedilmektedir.

Yine bu madde kapsamında akde ve tescile yönelik tapu ve kadastro işlemlerinde tarafların yetkili memur huzurunda irade beyanlarının alınması şart koşulmuş, böylece tarafların tasarruf ehliyetine sahip olup olmadığının yetkili memurun huzurunda tespit edilmesi sağlanmıştır.

MADDE 5 – Madde ile, 15/7/1950 tarihli ve 5682 sayılı Pasaport Kanununda değişiklik yapılarak, vize ve pasaport başvurularının elektronik ortamda yapılabilmesine ve işlemlerin elektronik ortamda sonuçlandırılabilmesine imkân tanınmaktadır. Elektronik başvuruların usûl ve esaslarının yönetmelikle düzenlenmesi öngörülmektedir.

MADDE 6- Madde ile, e-Devlet projelerinin önündeki en önemli engeli teşkil eden e-tahsilâtlarda, tahsil edilen paraların Maliye Bakanlığı hesaplarına intikal süreleri konusunda yaşanan sıkıntıların ortadan kaldırılması amaçlanmıştır. 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 41 inci maddesinin üçüncü fıkrasına göre; bankalarca banka kartı, kredi kartı ve benzeri kartlar kullanımı karşılığı olarak ödenmesi gereken paraların Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına aktarılması süresi, kredi kartı ile yapılan ödemelerde, işlem tarihini takip eden günden itibaren azami 20 gün olarak tespit edilmiştir. Aynı şekilde aynı maddenin son fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan hükme göre ise; Maliye Bakanlığının, kredi kartı kullanılmak suretiyle yapılacak ödemelerde komisyon ödenmemesi için amme alacağının vade tarihinden, bu tarih dâhil olmak üzere, azami 20 gün öncesine kadar belirlenecek bir sürede ödeme yapılması şartını getirmeye, ödemelerin komisyonsuz veya komisyon karşılığı yapılma şekillerinden birini veya her ikisini birlikte kullandırmaya yetkili olduğu hükme bağlanmaktadır. Ancak uygulamada bankalar, kart kullanıcılarına genelde 30 güne kadar varan vadelerle kredi kullandırmaları nedeniyle henüz kullanıcılarından tahsil edemedikleri paraları Maliye Bakanlığı hesaplarına yatırmak konusunda isteksiz davranmakta ve bu konuda kurumların maaş hesaplarını kendi şubelerine yatırmaları gibi ek bazı yükümlülükler talep etmektedirler. Bu da uygulamada kredi kartları vasıtasıyla harç ve Devlet alacaklarının tahsilini zorlaştırmakta, elektronik ortamda devlet alacaklarının tahsil imkânını kısıtlamaktadır.

Bu sorunun çözümü için, Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunda yapılan değişiklikle; Kanunun 41 inci maddesinin üçüncü fıkrası ile son fıkrasında yer alan “azami 20” ibareleri “azami 30” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 7- Maddenin birinci fıkrasının (a) bendi ile, 29/6/1956 tarihli ve 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununun 28 inci maddesine ilave fıkralar eklenerek, ticaret sicil kayıtları ile bu kayıtlarda meydana gelecek değişikliklerin güncel olarak elektronik ortamda tutulmasına ve erişimine imkân verilmekte ve Avrupa Birliğinin 68/151/EEC ve 2003/58/EC sayılı Şirketler Hukuku direktiflerine uyum sağlanması amaçlanmaktadır. Ayrıca Türk Ticaret Kanununun 37 nci maddesinde belirtilen aleniyet ilkesinin gereği, çağdaş bilgi teknolojileri ile daha etkin ve verimli bir şekilde yerine getirilebilecektir.

Maddenin birinci fıkrasının (b) bendi ile, Kanuna ek 2 nci madde eklenmektedir. Bu çerçevede bilgi toplumu hizmetlerinin temel unsurlarından biri olan ticaretin kolaylaştırılması ve iş dünyasının bilişim hizmetlerinden azami ölçüde yararlanması amaçlanmaktadır. Bilişim teknolojilerinin etkin kullanımıyla verimlilik, hız ve kalite artışı ile rekabette üstünlüğün yakalanması mümkündür. Bu hedef, kanun değişikliğinin ruhunu yansıtmakta olup, yapılan düzenlemelerle bilgi toplumu hizmetlerinin azami ölçüde sunulması için hukuki zemin oluşturulmuştur.

Elektronik ortamda şirket kuruluşuna müsaade eden bu düzenleme ile elektronik ortamda işlemlerin güvenli olarak yapılması kolaylaştırılmıştır. Ayrıca, bilişim teknolojilerini kullanmak isteyen gerçek ya da tüzel kişilere bir alternatif sunulmakta ve işlemlerin çevrimiçi yapılabilmesi, ilgililere maliyetlerin azalması ve zamandan tasarruf edilmesi imkânı sağlanmaktadır.

MADDE 8- Maddenin birinci fıkrasının (a) bendi ile, 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununun 122 nci maddesine bir fıkra eklenerek "Elektronik ortamda güvenli elektronik imza kullanılarak gerçekleştirilen iş ve işlemlerden elektronik ortamda tahsil edilecek harçlar yüzde beş indirimli olarak tahsil edilir" hükmü getirilmiştir. Böylece kullanıcılar elektronik ortamda yapacakları işlemler bakımından maddi olarak teşvik edilmekte, Ülkemiz insanlarının bilgi toplumu hizmetlerinden daha fazla yararlanmasının yolu açılmakta ve böylece elektronik ortamda sunulan hizmetlerin yaygınlaştırılması amaçlanmaktadır.

Maddenin birinci fıkrasının (b) bendi ile Kanunun 132 nci maddesinin birinci fıkrasının sonuna ilave cümleler eklenerek, avukatların ve diğer vatandaşların tüm yargı harçlarını UYAP vasıtasıyla çevrimiçi (havale, EFT) ödeyebilmeleri için yargı birimi hesaplarında toplanan harçların doğrudan Maliye Bakanlığı hesaplarına yatırılabilmesine imkân tanınmaktadır.

Örneğin, avukatların UYAP Avukat Portalı aracılığıyla yargı harçlarını çevrimiçi ödeyebilmeleri için, UYAP ile bankalar arasında entegrasyon sağlanmış ve avukatların kullanımına açılmıştır. Sağlanan entegrasyonla avukatların dışındaki vatandaşların da yargı harç ve masraflar ile diğer ödemeleri çevrimiçi yapabilmeleri olanağı sağlanmıştır.

Ancak uygulamada bu durum bazı sıkıntıları da beraberinde getirmiştir. Şöyle ki; avukatların ve diğer vatandaşların hesaplarıyla yargı birimlerinin hesaplarının ayrı bankalarda olması durumunda, bu ödemelerin EFT yapılarak gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Bu durumda toplanacak tahsilâtların ödeme işleminin yapıldığı saate göre ertesi gün yargı birimi hesaplarına aktarılması ihtimali de söz konusu olmaktadır. Oysa 492 sayılı Harçlar Kanununun 133 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "500 Türk Lirasını geçen tahsilât bu süre ile bağlı olmaksızın derhal yatırılır" hükmü gereğince uygulamada tahsilâtın aynı gün vergi dairesine yatırılması gerekmektedir. Bir diğer ifadeyle söz konusu maddedeki "derhal" ibaresi uygulamada "aynı gün" olarak anlaşılmaktadır. Bu nedenle EFT ile yargı harcı ödenmesi durumunda, harcın yargı birimi hesabına ve dolayısıyla vergi dairesine yatırılması ertesi güne sarkabileceğinden 492 sayılı Harçlar Kanununun değiştirilen hükmünün uygulamasına aykırılık gündeme gelmektedir.

Bu nedenlerle avukatlara ve diğer vatandaşlara internet vasıtasıyla sunulan hizmetlerin ve çevrimiçi ödeme imkânlarının geliştirilmesi örneğinde olduğu gibi, elektronik ortamda tahsil edilen harçların doğrudan Maliye Bakanlığı hesaplarına yatırılmasına olanak sağlanarak elektronik tahsilâtın önünün açılması ve e-Devlet projelerinin önündeki en önemli sıkıntılardan birisinin giderilmesi hedeflenmiştir.

MADDE 9- Madde ile, 19/3/1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 46 ncı maddesinin ikinci fıkrası değiştirilerek, avukatların vekâletlerinin bulunmadığı dosyaları elektronik ortamda hangi usûllere göre inceleyebilecekleri hususu düzenlenmiştir. 1136 sayılı Kanunun 46 ncı maddesi, avukatların vekâlet olmadan dosyaları inceleyebilmesi hususunu sadece fizikî ortam bakımından düzenlemiştir. Avukatların vekâletlerinin olmadığı, ancak vekâletini almayı düşündükleri dosyaları elektronik ortamda incelemeleri konusunda Avukatlık Kanununda bir düzenleme bulunmamaktadır. Bu eksikliğin giderilmesi amacıyla Avukatlık Kanununun 46 ncı maddesinin ikinci fıkrasına ilave cümleler eklenmiştir. Buna göre avukatların vekili ya da müdafii olmadığı kişilere ait dosyaları UYAP vasıtasıyla inceleyebilmeleri için yetkililerden izin almaları gerekmektedir. Verilen izin üzerine elektronik ortamda yapılan incelemelerde belgelerin örneği alınabilecektir. Ancak yetkili makam, dosyanın içeriğine göre lüzum görmesi hâlinde dosyanın sadece fizikî olarak incelenmesine karar vererek, belge örneği alınmasını izin kapsamı dışında tutabilecektir. Bu inceleme sonucu elde edilen bilgi ve belgeler veriliş amacı dışında kesinlikle kullanılamayacak, üçüncü kişilere verilemeyecek veya paylaşılamayacak ya da açıklanamayacaktır. Aksi durumların söz konusu olması hâlinde Türk Ceza Kanununun 135 inci ve devamı maddelerindeki cezalar gündeme gelecektir.

MADDE 10- Madde ile, 29/7/1970 tarihli ve 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununun 8 inci maddesinin ikinci fıkrasının son cümlesi değiştirilerek, bina vergisindeki indirimli oranlardan faydalanılmasını sağlayacak özürlülük gibi hususların tespitinde Maliye Bakanlığına yetki verilmektedir.

MADDE 11- Madde ile, 18/1/1972 tarihli ve 1512 sayılı Noterlik Kanununa madde eklenerek, noterlik işlemlerinin elektronik ortamda gerçekleştirilebilmesine imkân tanınmaktadır. Yurt içinde elektronik ortamda yapılacak noterlik işlemleri, Türkiye Noterler Birliğinin görüşü alınarak Adalet Bakanlığınca çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenecektir. Yurt dışında elektronik ortamda yürütülecek noterlik işlemlerine ilişkin usûl ve esasların ise Adalet Bakanlığı ve Türkiye Noterler Birliğinin görüşü üzerine Dışişleri Bakanlığınca hazırlanacak bir yönetmelikle düzenlenmesi öngörülmektedir.

MADDE 12- Maddenin birinci fıkrasının (a) bendi ile, 26/5/1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 21 inci maddesinin ikinci fıkrasının madde metninden çıkarılması öngörülmektedir.

Maddenin birinci fıkrasının (b) bendi ile, eğlence vergisi için beyanname verme zorunluluğu, biletle girilmesi zorunlu olsun veya olmasın tüm eğlence faaliyetlerini kapsayacak biçimde genişletilmiştir. Öte yandan biletle girilen yerlerde eğlence vergisinin peşin ödenmesi usûlü uygulamadan kaldırılmış ve Maliye Bakanlığına bu maddenin uygulamasına ilişkin usûl ve esasları belirleme yetkisi verilmiştir.

MADDE 13- Madde ile, 6/1/1982 tarihli ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 62 nci maddesinden sonra gelmek üzere 62/A maddesi eklenerek, Ülkemizde idari davalar ile vergi davalarının elektronik ortamda açılmasının, harç ve avansın elektronik ortamda yatırılmasının, dava dosyalarının elektronik ortamda avukat ve vatandaşlarca incelenmesinin ve idari davalar ve vergi davaları ile ilgili diğer her türlü işlemin UYAP vasıtasıyla yapılmasının yasal alt yapısı oluşturulmaktadır.

Eklenen ilk fıkra; Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 295/A maddesinde mevcut olan, usûlüne göre güvenli elektronik imza ile oluşturulan elektronik verilerin senet hükmünde sayılacağı ve bu verilerin aksi ispat edilinceye kadar kesin delil sayılacağı hükmünü tamamlamak amacıyla düzenlenmiştir. Bu düzenleme yapılırken, 15/1/2004 tarihli ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5 inci maddesinde düzenlenen; güvenli elektronik imzanın elle atılan imza ile aynı hukuki sonucu doğuracağı hükmü ile paralellik kurulmak istenmiştir. Yine böylece 5070 sayılı Kanunun 22 nci maddesi ile Borçlar Kanununun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasına ikinci cümle olarak eklenen, "Güvenli elektronik imza elle atılan imza ile aynı ispat gücünü haizdir" cümlesi ile aynı sonucu doğurucu bir hüküm olarak idari yargılama usûl hukukuna ekleme yapılmıştır. Ancak bu düzenlemede, sadece güvenli elektronik imzanın elle atılan imza ile aynı ispat gücünü haiz olduğu hüküm altına alınmamış, ilave olarak elektronik ortamda yapılan iş ve işlemlerde güvenli elektronik imzanın fizikî ortamda kullanılan ıslak imzanın yerine kullanılabileceği açıkça belirtilmiştir.

Eklenen ikinci fıkra ile, her türlü idari yargılama usûl hukuku işlemlerinin mahkemeler ve diğer yargı birimleri tarafından UYAP vasıtasıyla elektronik ortamda yapılacağı hususu düzenlenmiştir. Buna göre idari yargılama usulü kapsamında yapılan her türlü iş ve işlem, elektronik ortamda UYAP vasıtasıyla yapılacaktır. Örneğin, mahkemeler dava dilekçesi kabul, harç ve masraf tahsili, tevzi, tensip, duruşma, karar yazma, temyize gönderme gibi her türlü dava iş ve işlemlerini, UYAP vasıtasıyla elektronik ortamda gerçekleştireceklerdir.

Üçüncü fıkra ise, idari yargılama usûl hukuku hükümlerine göre tarafların davayla ve idari yargılama usûlüyle ilgili her türlü iş ve işlemlerini elektronik ortam vasıtasıyla yapabilecekleri hususunu düzenlemektedir. Ancak bunun için tarafların mutlaka güvenli elektronik imza kullanmaları şart koşulmaktadır. Örnek olarak saymak gerekirse, taraflar mahkemelere çevrimiçi dava açabilir, dava ile ilgili belgeleri inceleyebilir, masraflarını ödeyebilir, temyiz yoluna başvurabilir ve tebligat alabilir.

Dördüncü fıkra ile, İdari Yargılama Usulü Kanununda fizikî olarak hazırlanması öngörülen her türlü belge ve kararın elektronik ortamda hazırlanabileceği ve UYAP üzerinden işlenebileceği, saklanabileceği ve gerektiğinde ilgili birimlere elektronik yolla gönderilebileceği düzenlenmektedir. UYAP vasıtasıyla elektronik ortamda güvenli elektronik imza ile imzalanarak düzenlenmiş belge ve bilgilerin ayrıca fizikî olarak düzenlenmeyeceği ve ilgili birimlere fizikî olarak gönderilmeyeceği de fıkrada belirtilmektedir. Bu hükümle, elektronik ortamda üretilen belge ve bilgilerin ayrıca fizikî olarak oluşturulmayarak hem aynı işin birden fazla yapılmasının önüne geçilmesi, hem de bilişim sistemlerinden sağlanmak istenen hız ve verimliliğin tam olarak elde edilmesi amaçlanmıştır. Ayrıca güvenli elektronik imza ile imzalanmış belgenin ıslak imzalı suretiyle çelişmesi hâlinde UYAP'ta kayıtlı olan güvenli elektronik imzalı nüshanın esas alınacağı hükme bağlanmaktadır.

Beşinci fıkrada, elektronik ortamda açılan davalarda yapılan başvurularda ek olarak gönderilmesi gerekli olan dayanak fizikî belgenin mahkemeye nasıl sunulacağı konusu düzenlenmektedir.

Altıncı fıkrada, güvenli elektronik imzayla elektronik ortamda yapılan işlemlerde mühürleme yapılmayacağı hüküm altına alınmaktadır. Kanunun muhtelif yerlerinde hazırlanacak belgelerin altına belgeyi hazırlayan birimin mührünün vurulması açıkça öngörülmüştür. Bu durum elektronik ortamda yapılan iş ve işlemlerde mühürlemenin ne şekilde yapılacağı sorununu da beraberinde getirmektedir. "Elektronik mühür" diye tabir edilen ve mühürleme işleminin elektronik ortamdaki sürümü olan uygulama henüz dünyada ve Ülkemizde tam anlamıyla yerleşmemiştir. Kaldı ki, güvenli elektronik imzanın değişik uygulama biçimleri, mühürleme işleminin faydalarını zaten sağlayabilmektedir. Bu nedenlerden yola çıkarak, birçok ülke örneğinde olduğu gibi, güvenli elektronik imza ile imzalanmış belgelerde ayrıca mühürleme işleminin yapılmaması hükmü getirilmiştir. Ayrıca, elektronik ortamda sunulan belge ve bilgilerin istenildiği kadar suretinin çıkarılabileceği ve

özellikle güvenli elektronik imza ile imzalanmış belgelerde bu imza yapısının bozulmayacağı da nazara alındığında, artık fizikî ortamda sunulan bilgi ve belgelerin taraf sayısı kadar çoğaltılarak mahkemeye veya ilgili birimlere sunulmasına ihtiyaç kalmadığından, başvurularda veya diğer iş ve işlemlerin elektronik ortamda yapılması hâlinde ilgili birimlere suret sunma mecburiyeti de bu fıkra ile kaldırılmaktadır.

Yedinci fıkra, zorunlu nedenlerden dolayı fizikî ortamda hazırlanan bilgi ve belgelerin ne şekilde elektronik ortama aktarılacağını düzenlemektedir. Tüm dünyada en büyük bilişim sistemlerinin dahi zaman zaman hizmet veremez hale geldiği, örneğin doğal afet, sabotaj gibi sebeplerle devre dışı kalabildiği görülmektedir. Bilişim sistemlerin çalışmaması nedeniyle kanunların süreye bağladığı hakların kaybolmaması için bazı kanuni tedbirlerin alınması bir zorunluluk olarak ortaya çıkmaktadır. Yukarıda ikinci fıkra gerekçesinde de belirtildiği üzere, bu Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra tüm idari yargılama iş ve işlemleri ilgili birimler tarafından UYAP vasıtasıyla yapılacaktır. Bu nedenle sistemin herhangi bir sebeple işlememesi hâlinde yargılama faaliyetlerinin aksamaması için işlemlerin fizikî ortamda yapılmaya devam etmesi öngörülmektedir. Dijital bölünmenin bir sonucu olarak birçok vatandaşın elektronik ortamda işlem yapma olanağına sahip olamaması, belirli bir süre devam eden ve sistemin çalışmamasına neden olan teknik bazı aksaklıklar gibi örnekler karşısında zorunlu nedenlerin daha geniş yorumlanması icap etmektedir. Ancak fıkra uyarınca, zorunlu nedenlerin varlığından dolayı fizikî ortamda düzenlenen belgelerin daha sonra yetkililer tarafından elektronik imza ile imzalanarak elektronik ortama aktarılması da hükme bağlanmıştır. Fıkra ile bu şekilde elektronik ortama aktarılan belgelerin başka birimlere gönderilmesi gerektiği takdirde, UYAP'a aktarılan elektronik ortamda güvenli elektronik imza ile imzalanmış nüshaların gönderileceği, kural olarak fizikî ortamda düzenlenen belgelerin düzenlenen mahalde saklanacağı hükmü de getirilmektedir. Bu hüküm, özellikle elektronik ortamda güvenli elektronik imza ile imzalanmış belge örneklerinin ilgili birime ulaşması ile gönderilen güvenli elektronik imzalı bu belge örneklerinin esas alınarak işlem yapılmasını temin amacıyla öngörülmüştür. Ancak fizikî olarak düzenlenen belge veya karar aslının incelenmesi zorunlu ise, bu belge veya karar aslı ilgili birime ayrıca fizikî ortamda da gönderilebilecektir.

Sekizinci fıkra, duruşma tutanaklarının elektronik ortamda hâkim ve kâtip tarafından güvenli elektronik imza ile imzalanmasının yeterli olduğunu düzenlemektedir. Fıkraya göre, duruşma tutanağının hâkim ve kâtip tarafından güvenli elektronik imza ile imzalanması hâlinde, tutanağın duruşmaya katılan diğer taraflar tarafından ıslak imza ile imzalanmasına gerek bulunmamaktadır.

Dokuzuncu fıkra ile, sadece elektronik ortamda bulunan güvenli elektronik imzalı belge ve kararların asıllarının ne şekilde fizikî ortama aktarılacağı sorunuyla ilgili düzenleme yapılmıştır. Buna göre, belge veya karar örneği, yetkili kişilerce "Güvenli elektronik imzalı aslı ile aynıdır" ibaresi ile imzalayanın adı, soyadı, çalıştığı birimin adı, unvanı ve tarih eklenerek, ıslak imzayla imzalanacak ve mühürlenecektir.

Onuncu fıkrada, UYAP vasıtasıyla yapılan işlemlerde sürenin saat 23:00'da biteceği düzenlenmektedir.

Onbirinci fıkrada, bu madde kapsamındaki yargısal ve idari işlemlerin elektronik ortamda yapılması için toplanması ve işlenmesi gerekli olan kişisel verilerin, bilgi güvenliğinin sağlanmasına ve kişisel verilerin korunmasına ilişkin mevzuatta belirlenen tedbirler alınarak korunacağı hükme bağlanmıştır. Böylece Anayasa Mahkemesinin 20/3/2008 tarihli ve E.2006/167 ve K.2008/86 sayılı Kararıyla da vurgu yaptığı üzere, Anayasanın 20 nci maddesinde düzenlenen herkesin özel hayatına ve aile yaşayışına saygı gösterilmesini isteme hakkına azami riayet edilmesi sağlanmaya çalışılmıştır. Anayasada yer alan bu hükmün doğal sonucu olarak, bireyler, kişilerle ilgili bilgi toplama, saklama, işleme ve değiştirme tekeli olan idareye ve diğer kişilere karşı koruma altına alınmıştır. Böylece kişiler bakımından yasa ile

ilgili yargısal ve idari birimlere verilen yetkiler ve yasal düzenlemelere konu temel hak sınırlamaları, kişisel verilere yapılacak müdahalelerin hududunu tayin edecektir.

Onikinci fıkrada, yargı birimlerinin ihtiyaç duyduğu nüfus, tapu, adli sicil ve arşiv kaydı gibi dış bilişim sistemlerinden UYAP vasıtasıyla temin edilen bilgi, belge ve kayıtların ayrıca fizikî olarak istenmeyeceği öngörülmektedir. UYAP vasıtasıyla dış bilişim sistemlerine iletilen bilgi ve belgeler de ayrıca fizikî olarak gönderilmeyecektir.

Onüçüncü fıkrada, bu maddenin uygulamasına ilişkin usûl ve esasların yönetmelikle düzenleneceği hükme bağlanmıştır.

MADDE 14- Maddenin birinci fıkrasının (a) bendi ile 21/7/1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine bir alt bent eklenerek, Kültür Varlıkları Bilgi Sisteminin tanımı yapılmaktadır. Kültür Varlıkları Bilgi Sistemi, 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamında yer alan her türlü kültür ve tabiat varlığının tespit ve tesciline ilişkin işlemlerin yapıldığı ve tespit ve tescil edilen kültür ve tabiat varlıklarına ilişkin verilerin tutulduğu merkezî bilgi sistemi olarak tanımlanmaktadır.

Maddenin birinci fıkrasının (b) bendi ile, 2863 sayılı Kanun kapsamında yer alan her türlü kültür ve tabiat varlığının tespit ve tesciline ilişkin işlemler ile tespit ve tescil edilen kültür ve tabiat varlıklarına ait verilerin tutulması ve güncellenmesine ilişkin işlerin elektronik ortamda yapılması zorunlu kılınmaktadır. Kültür ve tabiat varlıklarının elektronik bilgi sistemi ile tespit ve tescili, envantere alma işlemlerini hızlandırmanın yanında veriye dayalı etkin koruma planlarının oluşturulması ile kültür ve tabiat varlıklarımızın sanal ortamda tüm dünyaya tanıtılmasına zemin hazırlayacaktır. Ayrıca, tespit ve tescil ile elektronik bilgi sisteminin kuruluşu ve işleyişine ilişkin usûl ve esasların yönetmelikle düzenlenmesi öngörülmektedir.

Maddenin birinci fıkrasının (c) bendi ile, Kültür Varlıkları Bilgi Sisteminin Kültür ve Turizm Bakanlığınca iki yıl içerisinde uygulamaya konulması ve Kültür Varlıkları Bilgi Sistemi uygulamaya konuluncaya kadar 2863 sayılı Kanunun mevcut hükümlerinin uygulanması öngörülmüştür.

MADDE 15- Madde ile, 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununda aşağıda belirtilen düzenlemeler yapılmıştır.

Maddenin birinci fıkrasının (a) bendi ile, Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (7), (8) ve (9) numaralı alt bentleri değiştirilerek maddenin sonuna bir fıkra eklenmiştir. Araçların tescil işlemlerini yaparak belge ve plakalarını verme, sürücülerin belgelerini verme, ülke çapında taşıtların ve sürücülerin sicillerini tutma, teknik ve hukuki değişikliklerini işleme, istatistikî bilgileri toplama ve değerlendirme yetkisi Emniyet Genel Müdürlüğünde bulunmaktadır. Araç tescil ve sürücü belgesi işlemlerinin elektronik ortamda yapılması amacıyla yürütülen proje kapsamında, araç ve sürücü belgelerinin düzenlenmesi ve sahiplerine teslim edilmesi işlemlerinde, Emniyet Genel Müdürlüğünün belirleyeceği kamu kurum veya kuruluşları ile özel hukuk tüzel kişilerine de yetki verileceğinden bu yönde düzenleme yapılmıştır.

Ayrıca, sürücülere ait bilgiler üzerinde meydana gelebilecek değişiklikler ve araçlar üzerinde meydana gelebilecek teknik veya hukuki değişiklikler ile haciz, rehin, ihtiyati tedbir gibi kısıtlayıcı şerhlerin bildirilmesi, bunların aracın tescil kaydına doğrudan işlenilmesi veya kaldırılması işlemlerinin, ilgili kurum veya kuruluşlar tarafından elektronik ortamda en düşük işgücü ve maliyetle yapılmasına olanak sağlanmaktadır.

İlgili kurumlar, kuruluşlar ve yargı birimlerince araç tescil kayıtlarına takyidat (haciz, rehin, ihtiyati tedbir vb.) eklenilmesi kararı verilen gerçek veya tüzel kişiler hakkındaki araştırmaların bugüne kadarki uygulamada yazılı bildirim usulüyle yapılması; kayıt tespiti ile

kayıt ekleme ve kaldırma işlemleri için yıllık 25 milyonun üzerinde yazışma yapılmasına, evrakların ilgili trafik tescil kuruluşlarına posta yoluyla ulaşımı sırasında evrak kayıpları yaşanmasına, beş ila on gün arasında değişebilen evrak ulaşım sürecinde ilgililerin adlarına kayıtlı araçları devredebilmeleri nedeniyle hak kayıpları meydana gelmesine, posta veya elden getirilen sahte evraklarla işlem yaptırılmasına yol açmaktaydı. Bu düzenleme ile bu sorunların giderilmesi ve yaşanan problemlere çözüm bulunması amaçlanmıştır.

Maddenin birinci fıkrasının (b) bendi ile, Kanunun 20 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (1) numaralı alt bendi değiştirilerek, araçların tescili ve hurdaya ayrılması işlemlerinin trafik tescil kuruluşlarının yanında, Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından uygun görülen kamu kurum veya kuruluşları ile diğer tüzel kişilerce de yapılabilmesine imkân sağlanmaktadır.

Maddenin birinci fıkrasının (c) bendi ile, Kanunun 21 inci maddesinin birinci fıkrasının sonuna bir cümle eklenerek, tescil edilmiş araçların trafiğe çıkarılabilmeleri için trafik belgesi alınması zorunluluğuna istisna getirilmektedir. Bunun için, araç tescil ve sürücü belgesi işlemlerinin elektronik ortamda yapılması amacıyla yürütülen proje kapsamında, araç satıcılığı yapan bayilerce ilk tescili yapılacak araçlar için sadece "Tescile İlişkin Geçici Belge" düzenlenip trafik belgesi düzenlenmeyeceğinden, "Tescile İlişkin Geçici Belge" ile trafiğe çıkacak sürücülere bu belgenin geçerlilik süresi içerisinde cezai işlem uygulanmaması öngörülmüştür.

Maddenin birinci fıkrasının (ç) bendi ile, Kanunun 22 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi yürürlükten kaldırılmış ve bu maddeye birinci fıkradan sonra gelmek üzere ilave fıkralar eklenmiştir. Bu çerçevede, ilk tescili yapılacak araçların tesciline esas teşkil edecek işlemlerin, Emniyet Genel Müdürlüğü ile elektronik ortamda bilgi paylaşımı yoluyla yapılabileceği düzenlenmiştir. Ayrıca araç sahibi adına bir ay süre ile geçerli tescile ilişkin geçici belge düzenlemek üzere, kamu kurum veya kuruluşları ile diğer tüzel kişilerin Emniyet Genel Müdürlüğünce yetkilendirilebileceği hükme bağlanmıştır. Yine araca ait belgelerin, Emniyet Genel Müdürlüğü yanında uygun göreceği kamu kurum veya kuruluşları ile diğer tüzel kişiler tarafından da düzenlenerek araç sahibine elden veya posta aracılığıyla teslim edilebileceği belirtilmiştir. Ayrıca, Kanun veya yönetmelikte bu konuyla ilgili olarak belirlenen usûl ve esaslara aykırı hareket edenlere verilecek idari para cezası düzenlenmiştir.

Yine "Tescile İlişkin Geçici Belge" ile ilgili olarak, olası suiistimallere karşı bu belgenin 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun uygulanmasında resmî belge sayılacağı hususu öngörülmüştür.

Maddenin birinci fıkrasının (d) bendi ile, Kanunun 25 inci maddesi değiştirilerek, tescilsiz olup karayolunda geçici olarak kullanılacak araçlar için, Emniyet Genel Müdürlüğünün yanısıra Emniyet Genel Müdürlüğünün belirleyeceği kamu kurum veya kuruluşları ile özel hukuk tüzel kişilerince de, geçici trafik belgesi ile geçici tescil plakası düzenlenmesi imkânı sağlanmıştır. Söz konusu maddede yapılan değişiklikle, cezai müeyyideler de yeniden düzenlenmiştir.

Maddenin birinci fıkrasının (e) bendi ile, Kanunun 42 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin birinci paragrafı ile (b) bendi değiştirilerek, Milli Eğitim Bakanlığınca yapılan sınavlarda başarı gösteren sürücü adaylarının sürücü belgelerinin, trafik tescil kuruluşlarına müracaat edilmeksizin, Milli Eğitim Bakanlığından elektronik sistemle alınacak bilgiler esas alınmak suretiyle, Emniyet Genel Müdürlüğü veya Emniyet Genel Müdürlüğünün belirleyeceği kamu kurum veya kuruluşları tarafından düzenlenmesine ve düzenlenen belgelerin sahiplerine elden veya posta aracılığı ile teslim edilmesine imkân sağlanmaktadır.

MADDE 16- Madde ile, 13/12/1983 tarihli ve 180 sayılı Bayındırlık ve İskan Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesinin birinci fıkrasına bir bent eklenerek, Bayındırlık ve İskan Bakanlığının, yetki, görev ve hizmet alanına giren konularda bayındırlık ve iskan hizmetine ait bilgileri toplaması öngörülmüştür.

MADDE 17- Madde ile, 13/12/1983 tarihli ve 181 sayılı Sağlık Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 45 inci maddesi başlığıyla birlikte değiştirilerek, Sağlık Bakanlığının, sağlık hizmetlerinin sunumunda elde edilen kişisel sağlık verilerini toplaması, saklaması, işlemesi ve paylaşmasıyla ilgili hususlar düzenlenmektedir. Bunların yanı sıra maddenin uygulanmasına ilişkin usûl ve esasların Sağlık Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenmesi hükme bağlanmıştır.

MADDE 18- Madde ile 1/11/1984 tarihli ve 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanunun 3 üncü maddesine birinci fıkradan sonra gelmek üzere ilave bir fıkra eklenerek, kamu kurum ve kuruluşlarına elektronik ortamda başvuru yapılabilmesi öngörülmektedir. Bu düzenlemeile güvenli elektronik imza kullanılarak yapılan elektronik başvuruların, ıslak imza ile yapılmış başvurular ile aynı hukuki sonuçları doğurması sağlanmaktadır. Böylece 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5 inci maddesindeki "Güvenli elektronik imza, elle atılan imza ile aynı hukukî sonucu doğurur" hükmüne rağmen mevzuatta yer alan "yazılı başvuru" ve benzeri hükümlerin e-Devlet hizmetlerinin uygulamada daha etkin verilebilmesinin önünde engel olmaktan çıkarılması amaçlanmıştır. Ayrıca, elektronik başvurunun usûl ve esaslarının Başbakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenmesi öngörülmüştür.

MADDE 19– Maddenin birinci fıkrasının (a) bendi ile, 9/4/1987 tarihli ve 3348 sayılı Ulaştırma Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 2 nci maddesine (l) bendinden sonra gelmek üzere bir bent eklenerek, bugüne kadar kamu kurum ve kuruluşları tarafından ayrı ayrı yürütülen ve gerek planlama gerekse kapsam itibariyle birbirinden farklılıklar gösteren e-Devlet uygulamalarında ve bundan sonra yapılacak e-Devlet projelerinde gerekli koordinasyonun sağlanması amaçlanmıştır. Bu çerçevede, 9/4/1987 tarihli ve 3348 sayılı Ulaştırma Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasına bir bent eklenerek; bilgi toplumu politika, hedef ve stratejileri çerçevesinde e-Devlete ilişkin eylem planlarını hazırlamak, diğer kamu kurumlarıyla işbirliği yapmak suretiyle koordinasyon ve izleme faaliyetlerini yürütmek ve uygulamaya ilişkin usûl ve esasları belirlemek görevleri Ulaştırma Bakanlığına verilmiştir. Ulaştırma Bakanlığı bu görevleri diğer kamu kurum ve kuruluşlarıyla işbirliği yaparak yerine getirecektir. Bu düzenleme yapılırken, yakınsama sonucu iletişim alanının bilişimin ayrılmaz bir parçası hâline gelmesi ve Ulaştırma Bakanlığının da iletişim alt yapısına ilişkin politikalardan sorumlu kurum olması yanında, Bakanlığın e-Devlet Kapısı projesinin de sorumluluğunu üstlenerek bilişim sektörü ile doğrudan ilgili bir bakanlık niteliğini taşıması dikkate alınmıştır.

Maddenin birinci fıkrasının (b) bendi ile Kanuna bir madde eklenerek, e-Devlet hizmetlerinin sunumunda gözetilmesi gereken ilkeler belirtilmiştir. Bu çerçevede, kamu kurum ve kuruluşları tarafından e-Devlet hizmetlerinin e-Devlet Kapısı üzerinden sunumuna ve kurumlar arasındaki veri paylaşımına ilişkin usûl ve esasların Bakanlık tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulu kararıyla yürürlüğe konulacak yönetmelikle belirleneceği hükme bağlanmıştır. Ek madde ile ayrıca geçici görevlendirmeye ilişkin düzenleme yapılmıştır.

MADDE 20- Madde ile, 7/5/1987 tarihli ve 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının "f) Herkesin sağlık durumunu takip edebilmek için gerekli kayıt ve bildirim sistemi kurulur" hükmünün yer aldığı (f) bendi değiştirilmektedir.

Gelinen aşamada, bilişim sistemleri olmaksızın bu hükümde öngörülen kayıt ve bildirim sisteminin etkili biçimde kullanılması mümkün görülmemektedir. Diğer taraftan, sağlık hizmeti verilen sağlık kurum ve kuruluşlarında, sağlık hizmetinin gereği olarak iş ve işlemlerin hızlı bir şekilde görülmesi ile eski kayıtlara yine hızlı bir şekilde ulaşılması; bu amacın gerçekleştirilebilmesi için de bilişim sistemlerinden faydalanılması gerekmektedir.

Bu gerekliliğin yerine tam olarak getirilebilmesi için aynı zamanda sağlık alanında toplanan kişisel sağlık verilerinin hangi şartlarda işlenebileceğinin uygulamada tereddüde yer vermeyecek bir şekilde yasal bir çerçeve maddesi olarak düzenlenmesi Anayasanın 13 üncü maddesinin amir hükmü gereğidir.

Madde ile, kişisel sağlık verilerinin; ilgilinin, sağlık hizmeti almak üzere müracaat ettiği sağlık personeli veya sağlık kurum ve kuruluşlarınca, verilen hizmetin gereği ile sınırlı, sır saklama yükümlülüğüne bağlı olarak ve rızası ile işlenebilmesi esas alınmıştır. Ancak rıza beyanında bulunamayacak şekilde yaralı veya şuuru kapalı olarak sağlık hizmeti almak zorunda olanların kişisel sağlık verilerinin, o anki tıbbî durumlarıyla ilgili ve sınırlı olmak kaydıyla kanunî temsilcisi veya yakınlarının rızasıyla, ya da yanında hiç kimsesi yoksa veya durum âciliyet gösteriyorsa rıza aranmaksızın işlenebilmesi imkân dâhilindedir. Yine madde ile tele-tıp ve tele-sağlık gibi uzaktan sağlık hizmeti sunumunda kişinin veya kanunî temsilcisinin açık ve imzalı muvafakatiyle ve ilgilisince belirlenen sınırlar çerçevesinde kişisel sağlık verilerinin işlenebilmesi mümkün hale getirilmiştir. Madde ile sağlıkla ilgili kişisel verilerin bilimsel çalışmalarda kullanılmak amacıyla anonim hale getirilmiş olmak şartıyla işlenebilmesi; ayrıca bu durumların haricinde ise ilgilinin açık ve yazılı rızasını beyan etmesi şartıyla, izin verilen sınırlar çerçevesinde işlenebilmesi genel olarak kabul edilmiştir. Kişisel sağlık verilerinin 5510 sayılı Kanun hükümleri uyarınca Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından ve yine Sağlık Bakanlığınca ilgili kanunlarda açıkça belirtilen görevlerin yerine getirilmesi amacıyla işlenebilmesine izin verilmesi istisnai olarak öngörülmüştür.

MADDE 21- Madde ile, 23/2/1995 tarihli ve 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunda aşağıdaki düzenlemeler yapılmıştır.

Maddenin birinci fıkrasının (a) bendi ile, Kanunun 22 nci maddesinin beşinci fıkrasına ilave yapılmış ve maddeye ilave fıkra eklenmiştir. Buna göre, hakem heyeti kararlarının Tüketici Bilgi Sisteminde ilan edilmesi ve ilanların kişilik haklarını ihlal etmeyecek biçimde yapılması amacıyla kişisel verilerin mahremiyetinin korunması öngörülmüştür. Bu düzenlemeyle; hem tüketicilerin bilgilendirilmesi hem de hakem heyetlerinin vereceği kararlarda daha önce benzer konularda yapılan şikâyetlere ilişkin verilen kararlarla tutarlılık sağlaması amaçlanmıştır.

Ayrıca, hakem heyeti kararlarına itirazı inceleyecek mahkemenin, Tüketici Bilgi Sisteminde yer alan hakem heyeti kararları ve eklerine Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemini kullanarak erişeceği belirtilerek iki bilgi sistemi arasında entegrasyon sağlanmış olmaktadır.

Maddenin birinci fıkrasının (b) bendi ile, Kanunun 23 üncü maddesinin sonuna bir fıkra eklenerek, tüketici mahkemelerinin verdikleri kesinleşmiş kararların Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi vasıtasıyla Tüketici Bilgi Sistemi ile paylaşılması öngörülmüştür. Bu düzenleme ile iki bakanlığın bilgi sisteminin birlikte çalışabilirliği sağlanarak, mahkemelerin verdikleri kararlardan örnek teşkil edebilecek olanların Tüketici Bilgi Sisteminde paylaşılması suretiyle, hakem heyetlerinin daha önce verilen kesinleşmiş mahkeme kararlarıyla uyumlu kararlar vermesi amaçlanmaktadır.

Maddenin birinci fıkrasının (c) bendi ile, Kanuna madde eklenerek, öncelikle Tüketici Bilgi Sisteminin tanımı yapılmaktadır. Tüketici Bilgi Sistemi, Kanun kapsamındaki iş ve işlemlerin elektronik ortamda gerçekleştirilmesi, tüketicilerin eğitilmesi ve bilgilendirilmesi, sınır ötesi tüketici uyuşmazlıklarında uluslararası tüketici kurumlarıyla koordinasyonun sağlanabilmesi ve tüketici uyuşmazlıklarında tüketici sorunları hakem heyetleri ve tüketici mahkemelerinin karar süreçlerinin desteklenmesi amacıyla oluşturulan bilgi sistemi olarak tanımlanmaktadır. Tüketici Bilgi Sistemi, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı bünyesinde yer alan Tüketicinin ve Rekabetin Korunması Genel Müdürlüğü tarafından güncel tutulacak ve işletilecektir. Ayrıca Madde ile Kanuna dayalı olarak sunulan tüm hizmetlerde güvenli elektronik imzanın kullanılması mümkün hale getirilmektedir. Bu kapsamda; tüm il ve ilçe merkezlerinde örgütlü tüketici sorunları hakem heyetlerine yapılan başvurular, tüketici şikâyetlerinin akabinde hakem heyeti üyeleri ve görevli raportör tarafından yürütülen çalışmalar ve Kanunun ilgili maddeleri ve ilgili yönetmelikler gereği işletmelerin almaları gereken garanti belgesi, satış sonrası hizmetleri yeterlilik belgesi gibi belgeler için Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından yürütülen belgelendirme faaliyetlerinde 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa uygun olarak oluşturulmuş güvenli elektronik imza kullanılabilecektir. Son olarak, yukarıda tanımlanan Tüketici Bilgi Sisteminin işletilmesine ilişkin ayrıntılı hususların yönetmeliklerle düzenleneceği hükme bağlanmaktadır.

MADDE 22- Maddenin birinci fıkrasının (a) bendi ile, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununda aşağıdaki düzenlemeler yapılmıştır.

Maddenin birinci fıkrasının (a) bendi ile, elektronik teklif kavramının Kanunda belirtilen tanımlar arasında yer alarak açıklanması amaçlanmıştır.

Maddenin birinci fıkrasının (b) bendi ile, Kamu İhale Kurumuna yapılan ihaleler ve sözleşmelerle ilgili olarak tutulan kayıtları ilgili kurum ve kuruluşlarla elektronik ortamda kanunlarla verilen yetkiler çerçevesinde paylaşmak yükümlülüğü getirilmektedir.

Maddenin birinci fıkrasının (c) bendi ile, yasaklılara ilişkin sicil tutma işleminin sağlıklı ve eksiksiz yapılması, isteklilerin hak kayıplarının önlenmesi, idarelerin yaptıkları işlemlerinin kolaylaştırılması ve işlem maliyetlerinin azaltılması amaçlanmaktadır. Bilindiği üzere, yasaklılara ilişkin sicil tutma görevi, kanunla Kamu İhale Kurumuna verilmiştir. Mevcut duruma göre yasaklamaya ilişkin işlemler Kamu İhale Kurumunca geliştirilmiş olan standart form kullanılarak ilgili idare tarafından gerekli bilgilerin doldurulması ile başlamakta, ilgili bakanlığın onayından sonra yayımlanmak üzere Resmi Gazeteye gönderilmektedir. İşlem Kamu İhale Kurumunun Resmi Gazeteyi takip ederek bu bilgileri yasaklılara ilişkin veri tabanına manüel olarak eklemesiyle sonuçlanmaktadır.

İdare yasaklama işlemini yaparken standart formlarda belirtilen kurallara uymayan ve tutarlı olmayan bilgileri de Resmi Gazetede yayımlatabilmektedir. Resmi Gazetede kararın yayımından önce verinin uygunluk ve tutarlılığına ilişkin kontrol yapılmadığı için sicile esas teşkil eden Vergi/Türkiye Cumhuriyeti kimlik numaralarında yanlışlıklar olabilmekte, ayrıca yasaklı isimler tam ve doğru tespit edilememektedir. Bu durum kamu ihalelerine katılan firmaları ve yasaklılık teyidi alan idareleri zor durumda bırakmakta ve taraflar açısından hak kayıplarına neden olabilmektedir.

Kamu İhale Kurumu idarelere elektronik ortamda yasaklılık teyidi verirken Resmi Gazetede yayımlanan verileri kullanmaktadır. Tasarı ile getirilen düzenleme yürürlüğe girdiğinde yasaklama sürecinin tamamı Elektronik Kamu Alımları Platformu vasıtasıyla gerçekleşeceğinden, yasaklanan istekliye veya yükleniciye ilişkin bilgiler "MERNİS" ve "VEDOP" gibi e-Devlet projeleriyle entegre olarak oluşturularak veri tutarlılığı kendiliğinden sağlanmış olacaktır. Getirilen yapı ile yasaklama formu Platform üzerinde çevrimiçi ortamda hazırlanacağından uygun olmayan veya eksik bilgiye dayanan yasaklama işlemlerine izin verilmeyecektir. Dolayısıyla, yasaklılara ilişkin sicillerin tutulduğu veri tabanında tutarsız ve

bozuk kayıt yer almayacak, teyit işlemi hem daha sağlıklı, hem de daha hızlı gerçekleştirilecektir. Yasaklama ilanlarının platform vasıtasıyla yapılmasıyla da idarelerin hâlihazırda ücreti mukabili yaptırdıkları yayım işi ücretsiz yapılabilecektir.

Ayrıca, Resmi Gazetede yayımlanan yasaklama kararlarının takibi ve veri tabanına manüel olarak aktarılmasından kaynaklanan hataların önüne geçilmiş olacak, mevcut süreç basitleştirilerek işgücü ve zaman tasarrufu da sağlanacaktır.

Maddenin birinci fıkrasının (ç) bendi ile, yasaklılara ilişkin sicil tutma işleminin sağlıklı ve eksiksiz yapılması, isteklilerin hak kayıplarının önlenmesi, sürecin kolaylaştırılması amaçlanmaktadır. Yapılan düzenleme ile sürekli olarak kamu ihalelerine katılmaktan yasaklanmış olanlara ilişkin mahkeme kararlarının, Kamu İhale Kurumunca doğrudan Elektronik Kamu Alımları Platformu vasıtasıyla duyurulması sağlanmaktadır.

Maddenin birinci fıkrasının (d) bendi ile, elektronik ihale sürecinde idareler ile ihalelere katılacak gerçek ve tüzel kişilerin Elektronik Kamu Alımları Platformuna kayıt, ihaleye katılım, ihale dokümanını temin, teklif hazırlama ve gönderme, elektronik araçların kullanımı, güvenlik ve işlem kaydı gibi konularda uymaları gereken hususların açıklanarak sürecin sorunsuz bir şekilde işletilebilmesi ve karşılaşılabilecek uyuşmazlıkların asgariye indirilmesi amaçlanmaktadır.

Ayrıca Elektronik Kamu Alımları Platformuna kaydolacak gerçek ve tüzel kişilerin katılım ve vergi borcu, sosyal güvenlik prim borcu, adli sicil kaydı, bilânço ve gelir tablosu, oda kayıt bilgileri, bankalardan temin edilecek bilgiler gibi yeterlik koşullarını taşıyıp taşımadığına ilişkin olarak sorgu yapılacaktır. İdareler adına haklarında Elektronik Kamu Alımları Platformu tarafından ilgili kurum ve kuruluşların sistemlerinden sorgulama yapılabilmesini teminen, yapılan sorgulama sonucunda Elektronik Kamu Alımları Platformuna aktarılan bilgilerin yalnızca ilgili idarelerce temin edilme amacıyla sınırlı olarak kullanılması ve mahremiyetinin korunması gerekmektedir. Sorgulama yapılarak bu bilgilerin temininin mümkün olmaması durumunda ise yeterlik belgelerinin istekliler tarafından bilgisayar ortamında taratılarak sunulmasını sağlayacak ve bu yolla kâğıt belge sunma ve değerlendirme zorunluluğunu asgariye indirerek ihaleye katılım maliyetlerini düşürecek düzenleme bu madde ile yapılmıştır.

Bunun dışında yeterlik tespitinin yetkilendirilen kuruluşlar tarafından yapılması hâlinde, aday veya isteklilerin yeterliğine ilişkin bilgilerin bu kuruluşlarca Elektronik Kamu Alımları Platformuna aktarılması ile elektronik ihale sürecinin basitleştirilmesi ve uygulanma alanının genişletilmesi amaçlanmaktadır.

Maddenin birinci fıkrasının (e) bendi ile, başlanmış olan ihaleler hakkında uygulanacak hükümlerin açıklanması amaçlanmıştır.

MADDE 23- Maddenin birinci fıkrasının (a) bendi ile, 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun 26 ncı maddesinin dördüncü fıkrası değiştirilerek, yasaklılara ilişkin sicil tutma işleminin sağlıklı ve eksiksiz yapılması, isteklilerin hak kayıplarının önlenmesi, idarelerin yaptıkları işlemlerinin kolaylaştırılması ve işlem maliyetlerinin azaltılması amaçlanmaktadır.

Bilindiği üzere, yasaklılara ilişkin sicil tutma görevi kanunla Kamu İhale Kurumuna verilmiştir. Mevcut duruma göre yasaklamaya ilişkin işlemler Kamu İhale Kurumunca geliştirilmiş olan standart form kullanılarak ilgili idare tarafından gerekli bilgilerin doldurulması ile başlamakta, ilgili bakanlığın onayından sonra yayımlanmak üzere Resmi Gazeteye gönderilmektedir. İşlem Kamu İhale Kurumunun Resmi Gazeteyi takip ederek bu bilgileri yasaklılara ilişkin veri tabanına manüel olarak eklemesiyle sonuçlanmaktadır.

İdare yasaklama işlemini yaparken standart formlarda belirtilen kurallara uymayan ve tutarlı olmayan bilgileri de Resmi Gazetede yayımlatabilmektedir. Resmi Gazetede kararın yayımından önce verinin uygunluk ve tutarlılığına ilişkin kontrol yapılmadığı için sicile esas teşkil eden Vergi/Türkiye Cumhuriyeti kimlik numaralarında yanlışlıklar olabilmekte, ayrıca yasaklı isimleri tam ve doğru tespit edilememektedir. Bu durum kamu ihalelerine katılan firmaları ve yasaklılık teyidi alan idareleri zor durumda bırakmakta ve taraflar açısından hak kayıplarına neden olabilmektedir.

Kamu İhale Kurumu idarelere elektronik ortamda yasaklılık teyidi verirken Resmi Gazetede yayımlanan verileri kullanmaktadır. Tasarı ile getirilen düzenleme yürürlüğe girdiğinde yasaklama sürecinin tamamı Elektronik Kamu Alımları Platformu vasıtasıyla gerçekleşeceğinden, yasaklanan istekliye veya yükleniciye ilişkin bilgiler "MERNİS" ve "VEDOP" gibi e-Devlet projeleriyle entegre olarak oluşturularak veri tutarlılığı kendiliğinden sağlanmış olacaktır. Getirilen yapı ile yasaklama formu Platform üzerinde çevrimiçi ortamda hazırlanacağından uygun olmayan veya eksik bilgiye dayanan yasaklama işlemlerine izin verilmeyecektir. Dolayısıyla, yasaklılara ilişkin sicillerin tutulduğu veri tabanında tutarsız ve bozuk kayıt yer almayacak, teyit işlemi hem daha sağlıklı, hem de daha hızlı gerçekleştirilecektir. Yasaklama ilanlarının platform vasıtasıyla yapılmasıyla da idarelerin hâlihazırda ücreti mukabili yaptırdıkları yayım işi ücretsiz yapılabilecektir.

Ayrıca, Resmi Gazetede yayımlanan yasaklama kararlarının takibi ve veri tabanına manüel olarak aktarılmasından kaynaklanan hataların önüne geçilmiş olacak, mevcut süreç basitleştirilerek işgücü ve zaman tasarrufu da sağlanacaktır.

Maddenin birinci fıkrasının (b) bendi ile Kanunun 27 nci maddesinin son fıkrası değiştirilerek, yasaklılara ilişkin sicil tutma işleminin sağlıklı ve eksiksiz yapılması, isteklilerin hak kayıplarının önlenmesi, sürecin kolaylaştırılması amaçlanmaktadır. Yapılan düzenleme ile sürekli olarak kamu ihalelerine katılmaktan yasaklanmış olanlara ilişkin mahkeme kararlarının Kamu İhale Kurumunca doğrudan Elektronik Kamu Alımları Platformu vasıtasıyla duyurulması öngörülmektedir.

MADDE 24- Maddenin birinci fıkrasının (a) bendi ile, 15/1/2004 tarihli ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5 inci maddesinin ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılarak, güvenli elektronik imzanın bankacılık ve finans başta olmak üzere mali sektörlerde kullanımının önünün açılması suretiyle kullanım alanının genişletilmesi ve AB mevzuatı ile uyumun sağlanması açısından bu maddedeki sınırlamalara son verilmektedir.

Maddenin birinci fıkrasının (b) bendi ile, Kanunun 8 inci maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi ile beşinci fıkrası değiştirilmiş, dördüncü fıkrası ise yürürlükten kaldırılmıştır. Bu düzenleme öncesinde elektronik sertifika hizmet sağlayıcılar, Kanuna göre Telekomünikasyon Kurumuna yaptıkları bildirimden iki ay sonra faaliyete geçmekte ve bu hüküm Avrupa Birliği'nin 99/93 sayılı Elektronik İmza Direktifine aykırılık teşkil etmekteydi. Ülkemizde elektronik imza sektörünün son yıllarda kaydettiği gelişmeler de, bu hükme duyulan ihtiyacı ortadan kaldırmıştır. Bu itibarla iki aylık bekleme süresine artık gerek kalmadığı değerlendirilmiştir. Elektronik imzayla ilgili hizmet ücretleri dünyadaki uygulamalarda yetkili kurumların düzenlemesine tâbi tutulmamaktadır. Konunun hususiyetleri de, ücretlerin öncül düzenlenmesini mümkün kılmamaktadır. Ayrıca ülkemizde ücret alt limitlerinin belirlenmesi görevi, esas itibariyle Rekabet Kurumundadır. Tüm bu hususlar göz önüne alınarak, ücretlerin alt ve üst limitlerinin öncül olarak belirlenmemesi, Telekomünikasyon Kurumu tarafından yapılabileceği öngörülen düzenlemenin de ancak tüketiciler ve rekabet açısından gerek görüldüğünde yapılması uygun görülerek Kanunun 8 inci maddesinin beşinci fıkrasında bu yönde değişikliğe gidilmiştir.

Maddenin birinci fıkrasının (c) bendi ile, Kanunun 24 üncü maddesi yürürlükten kaldırılmakta ve 21 inci maddesi başlığıyla birlikte değiştirilmektedir. Yürürlükten kaldırılması öngörülen 24 üncü madde ile, 2813 sayılı Telsiz Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrasında değişiklik yapılmış ve Telekomünikasyon Kurumunun görevleri arasına "m) Elektronik İmza Kanunu ile verilen görevleri yerine getirmek" hükmü eklenmiştir. Ancak, 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Kanun ile 2813 sayılı Kanunun 7 nci maddesi yürürlükten kaldırılmış olduğundan, söz konusu madde hükmüne de gerek kalmamıştır. Ayrıca 21 inci maddede yapılan değişiklikle, güvenli elektronik imza dışındaki elektronik imzalarla oluşturulan verilerin takdirî delil niteliği taşıdığı hükme bağlanmıştır.

MADDE 25- Maddenin birinci fıkrasının (a) bendi ile, 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (l) bendinden sonra gelmek üzere "m" bendi eklenmiştir. Bu bentte Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sisteminin (UYAP) adalet hizmetlerinin elektronik ortamda yürütülmesi amacıyla oluşturulan bilişim sistemini ifade ettiği belirtilmiştir.

Maddenin birinci fıkrasının (b) bendi ile, Kanuna 38 inci maddesinden sonra gelmek üzere 38/A maddesi eklenerek ceza muhakemesi hukukunu ilgilendiren işlemlerin elektronik ortamda yapılabilmesine imkân tanınmaktadır.

Maddenin birinci fıkrasının (b) bendi ile Kanuna eklenen 38/A maddesinin ilk fıkrasına göre, 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 295/A maddesinde mevcut olan; usûlüne göre güvenli elektronik imza ile oluşturulan elektronik verilerin senet hükmünde sayılacağı ve bu verilerin aksi ispat edilinceye kadar kesin delil sayılacağı hükmüne paralel bir düzenlenme yapılmıştır. Bu düzenleme yapılırken 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5 inci maddesinde düzenlenen; güvenli elektronik imzanın, elle atılan imza ile aynı hukuki sonucu doğuracağı hükmü ile paralellik kurulmuştur. Böylece 5070 sayılı Kanunun 22 nci maddesi ile Borçlar Kanununun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasına ikinci cümle olarak eklenen, "Güvenli elektronik imza elle atılan imza ile aynı ispat gücünü haizdir" cümlesi ile aynı sonucu doğurucu bir hüküm olarak Ceza Muhakemesi Kanununa ekleme yapılmıştır. Ancak bu düzenlemede sadece güvenli elektronik imzanın elle atılan imza ile aynı ispat gücünü haiz olduğu hüküm altına alınmamış, ilave olarak elektronik ortamda yapılan iş ve işlemlerde güvenli elektronik imzanın fizikî ortamda kullanılan ıslak imzanın yerine kullanılabileceği de açıkça belirtilmiştir.

Ek maddenin ikinci fıkrası ile, her türlü ceza yargılama hukuku işlemlerinin mahkemeler ve diğer yargı birimleri tarafından UYAP vasıtasıyla elektronik ortamda yapılacağı hususu kanuni olarak düzenlenmiştir. Buna göre ceza yargılama hukuku kapsamında yapılan her türlü iş ve işlem, elektronik ortamda UYAP vasıtasıyla yapılacaktır.

Ek maddenin üçüncü fıkrasında ise, ilgili tarafların Ceza Muhakemesi Kanunu hükümlerine göre her türlü iş ve işlemlerini elektronik ortam vasıtasıyla yapabilecekleri hükmü getirilmiştir. Ancak bunun için tarafların mutlaka güvenli elektronik imza kullanmaları şart koşulmaktadır. Örnek olarak saymak gerekirse, taraflar dava ile ilgili belgelerini UYAP vasıtasıyla inceleyebilir, dilekçe gönderebilir, temyiz yoluna başvurabilir ve tebligat alabilir.

Ek maddenin dördüncü fıkrası ile, Ceza Muhakemesi Kanununda fizikî olarak hazırlanması öngörülen her türlü belge ve kararın elektronik ortamda hazırlanabileceği, UYAP üzerinden işlenebileceği, saklanabileceği ve gerektiğinde ilgili birimlere elektronik ortamda gönderilebileceği öngörülmektedir. UYAP vasıtasıyla elektronik ortamda güvenli elektronik imza ile imzalanarak düzenlenmiş belge ve bilgilerin ayrıca fizikî olarak düzenlenmeyeceği ve ilgili birimlere fizikî yolla gönderilmeyeceği de fıkrada hükme bağlanmıştır. Elektronik ortamda üretilen belge ve bilgilerin ayrıca fizikî olarak

oluşturulmayarak hem aynı işin birden fazla yapılmasının önüne geçilmesi hem de bilişim sistemlerinden sağlanmak istenen hız ve verimliliğin tam olarak elde edilmesi amaçlanmıştır.

Ek maddenin beşinci fıkrasında, güvenli elektronik imzayla elektronik ortamda yapılan işlemlerde mühürleme yapılmayacağı hüküm altına alınmaktadır. Kanunun muhtelif yerlerinde hazırlanacak belgelerin altına belgeyi hazırlayan birimin mührünün vurulması açıkça öngörülmüştür. Bu durum elektronik ortamda yapılan iş ve işlemlerde mühürlemenin ne şekilde yapılacağı sorununu da beraberinde getirmektedir. "Elektronik mühür" diye tabir edilen ve mühürleme işleminin elektronik ortamdaki sürümü olan uygulama henüz dünyada ve Ülkemizde tam anlamıyla yerleşmemiştir. Kaldı ki, güvenli elektronik imzanın değişik uygulama biçimleri, mühürleme işleminin faydalarını zaten sağlayabilmektedir. Bu nedenlerden yola çıkarak, birçok ülke örneğinde olduğu gibi, güvenli elektronik imza ile imzalanmış belgelerde ayrıca mühürleme işleminin yapılmaması hükmü getirilmiştir. Ayrıca, elektronik ortamda sunulan belge ve bilgilerin istenildiği kadar suretinin çıkarılabileceği ve özellikle güvenli elektronik imza ile imzalanmış belgelerde bu imza yapısının bozulmayacağı da nazara alındığında, artık fizikî ortamda sunulan bilgi ve belgelerin taraf sayısı kadar çoğaltılarak mahkemeye veya ilgili birimlere sunulmasına ihtiyaç kalmadığından, başvurularda veya diğer iş ve işlemlerin elektronik ortamda yapılması hâlinde ilgili birimlere suret sunma mecburiyeti de bu fıkra ile kaldırılmaktadır.

Ek maddenin altıncı fıkrasında, elektronik ortamda açılan davalarda yapılan başvurularda ek olarak gönderilmesi gerekli olan dayanak fizikî belgenin mahkemeye nasıl sunulacağı konusu düzenlenmektedir.

Ek maddenin yedinci fıkrası, zorunlu nedenlerden dolayı fizikî ortamda hazırlanan bilgi ve belgelerin ne şekilde elektronik ortama aktarılacağını düzenlemektedir. Tüm dünyada en büyük bilişim sistemlerinin dahi zaman zaman hizmet veremez hale geldiği, örneğin doğal afet, sabotaj gibi sebeplerle devre dışı kalabildiği görülmektedir. Bilişim sistemlerinin çalışmaması nedeniyle kanunların süreye bağladığı hakların kaybolmaması için bazı kanuni tedbirlerin alınması bir zorunluluk olarak ortaya çıkmaktadır. Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra tüm ceza yargılama iş ve işlemleri ilgili birimler tarafından UYAP vasıtasıyla yapılacaktır. Bu nedenle sistemin herhangi bir sebeple işlememesi hâlinde yargılama faaliyetlerinin aksamaması için işlemlerin fizikî ortamda yapılmaya devam etmesi öngörülmektedir. Dijital bölünmenin bir sonucu olarak bir çok vatandaşın elektronik ortamda işlem yapma olanağına sahip olamaması, belirli bir süre devam eden ve sistemin çalışmamasına neden olan teknik bazı aksaklıklar gibi örnekler karşısında zorunlu nedenlerin daha geniş yorumlanması icap etmektedir. Ancak fıkra uyarınca, zorunlu nedenlerin varlığından dolayı fizikî ortamda düzenlenen belgelerin daha sonra yetkililer tarafından elektronik imza ile imzalanarak elektronik ortama aktarılması da hükme bağlanmıştır. Fıkra ile bu şekilde elektronik ortama aktarılan belgelerin başka birimlere gönderilmesi gerektiği takdirde, UYAP'a aktarılan elektronik ortamda güvenli elektronik imza ile imzalanmış nüshaların gönderileceği, kural olarak fizikî ortamda düzenlenen belgelerin düzenlenen mahalde saklanacağı hükmü de getirilmektedir. Bu hüküm, özellikle elektronik ortamda güvenli elektronik imza ile imzalanmış belge örneklerinin ilgili birime ulaşması ile gönderilen güvenli elektronik imzalı bu belge örneklerinin esas alınarak işlem yapılmasını temin amacıyla öngörülmüştür. Ancak fizikî olarak düzenlenen belge veya karar aslının incelenmesi zorunlu ise, bu belge veya karar aslı ilgili birime ayrıca fizikî ortamda da gönderilebilecektir.

Ek maddenin sekizinci fıkrası ile sadece elektronik ortamda bulunan güvenli elektronik imzalı belge ve kararların asıllarının ne şekilde fizikî ortama aktarılacağı konusunda düzenleme yapılmıştır. Buna göre, belge veya karar örneği, yetkili kişilerce "Güvenli elektronik imzalı aslı ile aynıdır" ibaresi ile imzalayanın adı, soyadı, çalıştığı birimin adı, unvanı ve tarih eklenerek, ıslak imzayla imzalanacak ve mühürlenecektir.

Ek maddenin dokuzuncu fıkrasında, UYAP vasıtasıyla yapılan işlemlerde sürenin saat 23:00'da biteceği öngörülmektedir.

Ek maddenin onuncu fıkrasında, bu madde kapsamındaki yargısal ve idari işlemlerin elektronik ortamda yapılması için toplanması ve işlenmesi gerekli olan kişisel verilerin, bilgi güvenliğinin sağlanmasına ve kişisel verilerin korunmasına ilişkin mevzuatta belirlenen tedbirler alınarak korunacağı hükme bağlanmıştır. Böylece Anayasa Mahkemesi'nin 20/3/2008 tarihli ve E.2006/167 ve K.2008/86 sayılı Kararında da vurgu yaptığı üzere; Anayasa'nın 20 nci maddesinde yer alan herkesin özel hayatına ve aile yaşayışına saygı gösterilmesini isteme hakkına azami riayet edilmesi sağlanmaya çalışılmıştır. Anayasada yer alan bu hükmün doğal sonucu olarak bireyler, kişilerle ilgili bilgi toplama, saklama, işleme ve değiştirme tekeli olan idareye ve diğer kişilere karşı koruma altına alınmıştır. Böylece kişiler bakımından kanunla ilgili yargısal ve idari birimlere verilen yetkiler ve yasal düzenlemelere konu temel hak sınırlamaları, kişisel verilere yapılacak müdahalelerin hududunu tayin edecektir.

Ek maddenin onbirinci fıkrasında, yargı birimlerinin ihtiyaç duyduğu nüfus, tapu, adli sicil ve arşiv kaydı gibi dış bilişim sistemlerinden UYAP vasıtasıyla temin edilen bilgi, belge ve kayıtlar ayrıca fizikî olarak istenmeyeceği düzenlenmiştir. Buna göre, UYAP vasıtasıyla dış bilişim sistemlerine iletilen bilgi ve belgeler de ayrıca fizikî olarak gönderilmeyecektir.

Ek maddenin onikinci fıkrasında, bu maddenin uygulamasına ilişkin esas ve usullerin yönetmelikle düzenleneceği hükme bağlanmıştır.

Maddenin birinci fıkrasının (c) bendi ile Kanunun 161 inci maddesinin sonuna bir fıkra eklenerek, soruşturma evresinde Cumhuriyet savcısının, adlî görevi gereğince nezdinde görev yaptığı mahkemenin yargı çevresi dışında ifade almak ihtiyacı ortaya çıkarsa, söz konusu ifadeyi aynı anda görüntülü ve sesli iletişim tekniğinin kullanılması suretiyle alabileceği hususu düzenlenmektedir. Bu durumda mağdur şikâyetçi, şüpheli, tanık, bilirkişi veya diğer tarafların aynı anda görüntülü ve sesli iletişim tekniğinin kullanılması suretiyle ifadelerinin alınması olanağının varlığı hâlinde, bu yöntem uygulanarak tarafların ifadeleri alınacaktır. Dinlemeyi talep eden Cumhuriyet savcısı tarafından lüzum görülmesi hâlinde dinleme, yurt içinde tarafların bulunduğu yer yetkili Cumhuriyet savcısı huzuruyla, yurt dışında ise uluslararası karşılıklı adlî yardımlaşma yoluyla yapılacaktır. Dinlemeyi talep eden Cumhuriyet savcısı tarafından lüzum görülmesi hâlleri maddede tek tek sayılmamıştır. Onun yerine yargılama sırasında ortaya çıkabilecek, tarafların baskı, zor veya etki altında ifade vermeleri gibi istenmeyen durumların ortaya çıkması ihtimali düşünülerek, ifadeyi alan Cumhuriyet savcısına, bu ifadeleri aynı anda görüntülü ve sesli iletişim tekniğinin kullanılması suretiyle doğrudan alması sırasında, karşı tarafta ifadeyi verenin bulunduğu yer yetkili ve görevli Cumhuriyet savcısı huzuruyla bu işlemin yapılması konusunda takdir yetkisi tanınmıştır.

Maddenin birinci fıkrasının (ç) bendi ile Kanunun 180 inci maddesinin beşinci fıkrası değiştirilerek, kovuşturma evresinde Kanunun 180 inci maddesi içeriğine göre tanık veya bilirkişinin aynı anda görüntülü ve sesli iletişim tekniğinin kullanılması suretiyle dinlenebilmeleri olanağının varlığı hâlinde bu yöntem uygulanarak ifade alınacağı hükme bağlanmıştır. Dinlemeyi talep eden hâkim veya mahkeme tarafından lüzum görülmesi hâlinde dinleme yurt içinde tanık veya bilirkişinin bulunduğu yer yetkili hâkimi veya mahkemesi ya da naip hâkimi huzuruyla, yurt dışında ise uluslararası karşılıklı adlî yardımlaşma yoluyla yapılacaktır. Ayrıca bu sistemin kurulmasına ve kullanılmasına ilişkin usûl ve esaslar yönetmelikle düzenlenecektir.

Maddenin birinci fıkrasının (d) bendi ile Kanunun 196 ncı maddesinin dördüncü fıkrası değiştirilerek, madde içeriğine göre sanığın aynı anda görüntülü ve sesli iletişim tekniğinin kullanılması suretiyle sorgusunun yapılabilmesi veya ifadesinin alınabilmesi olanağının varlığı hâlinde, ceza alt sınırı gözetilmeksizin bu yöntem uygulanarak sorgu

yapılabileceği veya savunmasının alınabileceği hükme bağlanmıştır. Bu durumda sorgu veya ifade alma, yurt içinde sorgu yapılmasını veya ifade alınmasını talep eden hâkim veya mahkeme ya da naip hâkim tarafından doğrudan yapılacaktır. İfadeyi doğrudan alan hâkim veya mahkeme tarafından lüzum görülmesi hâlinde ise dinleme, sanığın bulunduğu yer yetkili hâkimi veya mahkemesi ya da naip hâkim huzuruyla yapılacaktır.

Yine, maddenin birinci fıkrasının (d) bendi ile 196 ncı maddesinin altıncı fıkrasının sonuna bir cümle eklenerek, yurt dışında bulunan sanığın, belirlenen duruşma tarihinde hazır bulunmasının zorluğu hâlinde, bu tarihten önce duruşma açılarak veya ceza alt sınırı gözetilmeksizin uluslararası karşılıklı adlî yardımlaşma yoluyla sorgusu yapılabileceği ve ifadesi alınabileceği hususu hükme bağlanmıştır. Bu fıkra içeriğine göre sanığın aynı anda görüntülü ve sesli iletişim tekniğinin kullanılması suretiyle dinlenebilmesi olanağının varlığı hâlinde, bu yöntem uygulanarak sorgu yapılabileceği veya savunma alınabileceği ayrıca düzenlenmiştir.

Maddenin birinci fıkrasının (d) bendi ile Kanunun 196 ncı maddesinin altıncı fıkrasından sonra gelmek üzere ilave fıkralar eklenerek, duruşmadan bağışık tutulmasını talep etmese bile, davanın görüldüğü yer mahkemesinin yargı çevresi dışında başka bir suçtan tutuklu veya cezası infaz edilmekte olan sanığın aynı anda görüntülü ve sesli iletişim tekniğinin kullanılması suretiyle sorgusunun yapılabilmesi veya savunmasının alınabilmesi olanağının varlığı hâlinde ceza alt sınırı gözetilmeksizin bu yöntem uygulanarak sorgusunun yapılabileceği veya ifadesinin alınabileceği hususu düzenlenmiştir. Bu durumda sorgu yapılmasını veya savunma alınmasını talep eden hâkim veya mahkeme tarafından doğrudan ifade alınacaktır. Dinlemeyi talep eden hâkim veya mahkeme tarafından lüzum görülmesi hâlinde ise, dinleme sanığın bulunduğu yer yetkili hâkimi veya mahkemesi ya da naip hâkim huzuruyla yapılacaktır.

Böylece Yargıtay Ceza Genel Kurulunun 20/10/2008 tarihli ve 148/169 sayılı, Yargıtay 11 inci Ceza Dairesinin 16/12/2009 tarihli ve K.2009/15900 sayılı Kararı ile 7/11/2008 tarihli ve 2008/14302–11296 sayılı kararlarında belirtildiği üzere; ayrı yer cezaevinde başka suçtan tutuklu veya hükümlü bulunan sanığın sorgusunun istinabe yoluyla alınması hâlinde, yapılan bu sorgu ve savunmanın Kanunun 196 ncı maddesine açık aykırılık teşkil ettiği kabul edilmektedir. Aynı anda görüntülü ve sesli iletişim tekniğinin kullanılması suretiyle sanığın sorgusunun yapılabilmesi veya savunmasının alınabilmesi olanağının varlığı hâlinde, sanığın artık bu yolla sorgusu yapılabilecek veya savunması alınabilecektir. Böylece hem "yüzyüze" ilkesi yerine getirilmiş olacak ve hem de Devletimizin bu amaçla yapmış olduğu değişik kalemlerden oluşan yüklü miktardaki harcamalarından tasarruf sağlanmış olacaktır. Ancak burada dikkat edilmesi gerekli olan husus şudur ki; dinlemeyi yapan hâkim veya mahkemenin gerekli gördüğü takdirde, sanığı bizzat huzuruna getirtmeyi talep etme konusunda takdir hakkı korunmuştur. Bu düzenleme, aynı zamanda ceza yargılaması süreçlerinde hız ve etkinlik temin ederek bu alandaki yakınmaları ortadan kaldıracaktır.

Yine bu düzenleme kapsamında Kanun kapsamında aynı anda görüntülü ve sesli iletişim tekniğinin kullanılması suretiyle sorgu yapılması veya savunma alınması sırasında kullanılan bilişim sisteminin, mevzuatta yer alan kişisel verilerin korunmasına ve bilgi güvenliğinin sağlanmasına ilişkin tedbirler alınarak korunacağı da hükme bağlanmıştır.

MADDE 26 - Madde ile 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 17 nci maddesine altıncı fıkranın birinci cümlesinden sonra gelmek üzere bir cümle eklenerek, kabahat dolayısıyla idari para cezası veren kamu görevlisi tarafından, ilgilinin rıza göstermesi hâlinde tahsilâtın bizzat gerçekleştirileceği kuralına istisna getirilmektedir. Buna göre trafik cezaları ile kaçak otoyol ve kaçak köprü geçişleri için kesilen cezalarda peşin tahsilât yapılamayacaktır. Böylece kesilen trafik cezalarının elektronik ortamda daha sağlıklı takibi sağlanacaktır.

Kaçak otoyol ve kaçak köprü geçişleri için cezalar, kameraların tespit ettiği plakalara kesildiği için ceza tutanakları fiilin işlenmesinden sonra düzenlenmekte ve tebliğ edildikten sonra tahsilâtı yapılmaktadır. Cezanın tespit edilmesindeki özellik dolayısıyla tutanağın düzenlenmesi ve tebliği suçun işlenmesiyle aynı zamanda gerçekleşmemektedir. Bu nedenle cezanın peşin tahsilinde fiili imkânsızlık bulunmaktadır. Peşin tahsilin amacı vatandaşa kolaylıktır. Ancak bu durumda söz konusu amacın gerçekleşmesi mümkün görünmemektedir. Kaldı ki bu cezalar, Gelir İdaresi Başkanlığının internet sitesinden kredi kartıyla da ödenebildiği gibi, Türkiye genelinde tüm vergi dairelerinden, tahsilât yetkisi almış tüm banka şubelerinden ve internet bankacılığı yoluyla da ödenebilmektedir.

İstanbul'da kurulu bulunan ve kırmızı ışık ve şerit ihlallerini kontrol eden kamera sistemi (EDS-Elektronik Denetleme Sistemi) Türkiye genelinde yaygınlaştırılmaktadır. Bu sistemde kural ihlalleri sonradan tespit edilerek ceza tutanağı düzenlenmekte ve daha sonra posta yoluyla araç sahibine tebliğ edilmektedir. Bu cezalar için de peşin tahsilde fiili imkânsızlık bulunmaktadır.

Trafik kontrol ekiplerinin denetimlerde araçları durdurarak tespit ettikleri kural ihlallerinin sadece binde birinde peşin tahsilât gerçekleşmektedir. Trafik polisinin trafik cezasını peşin tahsil etmesi uygulamada birçok sıkıntıya neden olmaktadır. 2008 yılında 9 milyon ceza tutanağı düzenlenmiştir. Bunun sadece 9 bini peşin tahsil edilmiştir. Peşin tahsil edilenler ile tahsil edilmeyenler aynı dipkoçanlı ceza tutanakları ile yapıldığı için bu dipkoçanlar vergi dairesine gönderildiğinde peşin tahsil edilenler işaretli olmadığı için mükerrer cezalar söz konusu olabilmektedir. Mükellefin kesilen cezaları tüm vergi dairelerinden, anlaşmalı tüm banka şubelerinden, internet bankacılığından ve Gelir İdaresi Başkanlığının internet vergi dairesindeki kredi kartıyla ödeme bölümünden ödeyebilmesi nedeniyle peşin ödeme bir kolaylık sağlamamaktadır.

Madde ile trafik cezaları ve kaçak otoyol ve kaçak köprü geçişleri için kesilen cezalar peşin ödeme kapsamı dışında tutularak, uygulamada karşılaşılan sorunların çözüme kavuşturulması amaçlanmaktadır.

MADDE 27- Maddenin birinci fıkrasının (a) bendi ile 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 29 uncu, 34 üncü ve 55 inci maddelerinde değişiklik yapılarak; boşanma gibi aile kütüklerine tescil edilen mahkeme kararlarının yerleşim yeri dışındaki il ve ilçelerden de temyiz edilmesi mümkün bulunduğundan 10 gün olan bildirilme süresi 30 gün olarak düzenlenerek kesinleşme sürecinde ortaya çıkacak muhtemel karışıklığın önlenmesi amaçlanmıştır.

Maddenin birinci fıkrasının (b) bendi ile Kanunun 51 inci maddesinin dördüncü fıkrası yürürlükten kaldırılarak beşinci fıkrası değiştirilmiştir. Bu düzenleme, Kimlik Paylaşımı Sistemi bütünlüğü içerisinde muhtarlıklara adres bilgilerine erişebilme imkânı sağlanması nedeniyle nüfus müdürlüklerinden muhtarlıklara adres değişikliği bildirim listelerinin fizikî olarak gönderilmesi uygulamasının emek ve zaman kaybına neden olması ve pratikte bir faydası kalmaması nedeniyle düzenlenmiştir. Ayrıca beşinci fıkrada yapılan değişiklikle; muhtarlar, müstakil konut sahipleri ile apartman ve site yöneticileri ve lojman idareleri sorumluları tarafından kendilerine iletilen yerleşim yeri adres değişikliklerini her ayın son haftası içinde bağlı bulunulan ilçenin nüfus müdürlüğüne bildirmekle yükümlü kılınmıştır.

Maddenin birinci fıkrasının (c) bendi ile Kanunun 60 ıncı maddesindeki "Nüfus olayları ile" ibaresi "Nüfus olayları ve adres kayıt sistemiyle" şeklinde değiştirilmiştir. 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun "Tanımlar" başlığı altında nüfus olayı "Doğum, ölüm, evlenme, boşanma, evlât edinme, tanıma, kayıt düzeltme, soy bağının düzeltilmesi, gaiplik gibi kişisel durumlarda değişiklik meydana getiren olayı" olarak tanımlanmış, adrese ilişkin iş ve işlemler ise bu kapsamda yer almamıştır. Değişiklik ile, adres kayıt sisteminde yer alan bilgilerin sağlıklı, güncel ve güvenilir tutulması amacıyla gerektiği durumlarda mülki idare amirinin

emriyle kolluk makamları marifetiyle tahkikat yapılmasına yönelik ihtiyacın karşılanması amaçlanmıştır.

Maddenin birinci fıkrasının (ç) bendi ile Kanunun 68 inci maddesinin birinci fıkrasına bir bent eklenerek, yerleşim yeri adreslerinin güncellik ve sürekliliğinin sağlanması amacıyla Kanunun 50 nci maddesinin ikinci fıkrası ile yerleşim yeri adresi aynı konut olan ailenin ergin fertlerinin birbirlerinin yerine adres beyanında bulunabileceği öngörüldüğünden, bu tür beyanlarda gerçeğe aykırı bilgi verilmesi hâlinde, yalnızca gerçeğe aykırı beyanda bulunana idarî para cezası verilmesi hükme bağlanmıştır.

Maddenin birinci fıkrasının (d) bendi ile Kanuna madde eklenerek, nüfus hizmetlerinin etkin ve süratli yürütülmesi amacıyla nüfus olaylarına yönelik tescil işlemlerinin hızlı bir şekilde gerçekleşmesi bakımından bu işlemlerin elektronik ortamda yürütülmesi hedeflenmiştir. Bu husus, İçişleri Bakanlığınca 2010-2014 Stratejik Planı kapsamında benimsenen Stratejik Hedefler arasında da yer almaktadır.

MADDE 28- Madde ile 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanununa madde eklenerek, kayıtlı elektronik posta müessesesi hukuk sistemimize dâhil edilmektedir. 5070 sayılı Kanun ile güvenli elektronik imzaya hukuki geçerlilik kazandırılmış, böylece kişilerin ve kurumların elektronik ortamda hukuken geçerli bilgi ve belge oluşturmalarının önü açılmıştır. Ancak "farklı taraflar arasında hukuken geçerli bir şekilde belge paylaşımının" hâlihazırda kanuni dayanağı bulunmamaktadır. Ancak, elektronik ortamda gerçekleştirilen işlemlerin artışıyla birlikte bu husus çok acil bir ihtiyaç haline gelmektedir. Avrupa Birliği Telekomünikasyon Standardizasyon Kuruluşu (ETSI)'nun 102640 sayılı standardına dayanan Kayıtlı Elektronik Posta Sistemi, gerek AB'de gerekse diğer ülkelerde benimsenen ve kullanılmakta olan bir sistemdir. 5809 sayılı Kanuna yapılan bu ilave ile hem konu ile ilgili yasal zemin oluşturulmakta ve hem de dünya ile uyum sağlanmaktadır.

GEÇİCİ MADDE 1- Bu Kanunda çıkarılması öngörülen yönetmeliklerin Kanunun yayımı tarihinden itibaren en geç bir yıl içerisinde çıkarılacağı hükme bağlanmaktadır.

MADDE 29- Yürürlük maddesidir.

MADDE 30- Yürütme maddesidir.